Государственная БИБЛИОТЕКА СССР

СУХАЛБЕ ЯЛАТ ЧУЭЦАРА!

МАССА А МЕХКАШКАРА ПРОЛЕТАРЕШ, ВІАШАГІКХЕТА!

СЕРДАЛО свет

АРАДУВЛ 1923-ча шера денз

Советски Союза Коммунистически парте Нохч-ГІалгІай областнойн Грозненски городскойн комитетий а Нохч-ГІалгІай АССР Лакхехьарча Совета а орган
Орган Чечено-Ингушского областного, Грозненского городского комитетов Коммунистической партии Советского Союза и Верховного Совета Чечено-Ингушской АССР

№ 54 (2575) | Ера, 6 июль, 1961 шу. | Мах 2 кеп.

Нийсле хьалха латтарашца

Дукха езача паччахьалкхенна

ССКП XXII-ча съезда баха мабоагГІара накъа баха дог ура а этта, шоаш тІаийца денхараш кхоачаш а деш, Урус-Мартановски района юрта боахама къахьегамхоша паччахьалкхенга ка бола ялат дохкара план 110 процент кхоачашъяьй. Планал совгІа ялат дІалуш латт.

В. РУСИН,
ССКП Урус-Мартановски райкома секретарь

А. ЯНДАРБИЕВ,
райисполкома председатель.

В. ДРЕВЕЦКИЙ,
заготовкай госинспектор.

ПАЧЧАХЬАЛКХЕННА — МИЛЛИОН ПУНТ ЯЛАТ

ССКП ЦК январски Пленумо дегаш гІоздаьха болча Надтеречни района къахьегамхоша, парте XXII-ча съезда баха боаггІача тайпара накъа бахар духьа шерра социалистически яхь а йоаржаяь, ка бола ялаташ дика хьалкхедаьд, болх дика вІаштІехьа а баькиха ялаташ чу а эц, кийч а ду.

Паччахьалкхенна ялат дІадалара план 106,8 процент кхоачашъяьй районо. Даьхен амбарашка чутессад 860 эзар пунт дикагІа дола ялат, цу даькъе 761 эзар пунт кІа. Ялаташ чуийца доалаш латт.

Района совхозаша фу Іалашдаьд шоашта, юкъарча хьайбашта фуь а шоашта эша кхыйола фондаш а дІаоттаю.

Ялат дІахо а дІалуш латт паччахьалкхенна. Паччахьалкхенна цхьа миллион пунт ялат (хьажкІаш йоацаш) дІадалар духьа лаьца яхь яржаш латт.

Ялаташ чузццашехьа а кийчдешшехьа а балхаш ду чах аргІаш деш, гурахьа ялаташ дІадувргдола лаьтташ оахаш, шозлагІа культураш дІаювш, доакъараш кийчдеш.

8.000 гектара тІа дІайийна хьажкІаш динача хьала тІа а я, дика хьувкъаргйолаш а я.

1961 шера тІаийца социалистически декхараш тешшаме кхоачашде а ССКП XXII-ча съезда баха боаггІача тайпара накъа баха а лаьрхІад районни партийни организацеи районерча берригача къахьегамхошеи.

П. КОНОВАЛОВ,
ССКП Надтеречни райкома секретарь.

А. МАГОМАЕВ,
райисполкома председатель.

Н. ВЕТОШКИН,
«Надтеречный» совхоза директор.

Ю. ШКАРАПУТА,
«Гвардейский» совхоза директор.

ПЛАНАЛ СОВГІА ДОАГІА ЯЛАТ

ССКП XXII-ча съезда баха боаггІача тайпара накъа баха кийчлуш болча Ачхой-Мартана района юрта боахамерча къахьегамхоша паччахьалкхенна ялат дІадалара план кхоачашъяьй. Дикагіа долча ялата 93 эзари 750 пунт дІачутессай паччахьалкхен амбарашка.

Планал совгІа дІалуш латт паччахьалкхенна ялат.

С. ДАУРБЕКОВ,
ССКП Ачхой-Мартана райкома секретарь.

А. ОЙШАЕВ,
къахьегамхой депутатий райсовета исполкома председатель.

ЛАКХЕХЬАРЧА ШКОЛА БОЛХЛОЙ ЕРРИГСОЮЗНИ СОВЕЩАНЕ ДАКЪА ЛОАЦАРАШКА

Дезз новкъостий!

Советски Союза Коммунистически парте Центральни Комитетоп СССР Министрий Советоп дІайха моаршал ЛУ шуга а шуга гІоппа лакхехьарча школа профессорашка, преподавателашка, студенташка, берригача болхлошка а.

Советски Союза Коммунистически парте XXII-гІа съезд хьаелла ха гарга жиьлчача хана хул лакхехьарча школа болхлой Ерригсоюзни совещани. Советски халкъ цхьан барзаца жерда къахьегама толамаш а даьха, даха доаттІача тайпара накъа даха кийчлуш да цу исторически событена.

ССКП XXII-ча съезда итогаш ергья советски халкъа карагІдаьннача сийлахь-доккхача гІулакхашта, що тІаэцартыя парте жерда программа — вай мехка коммунизм хьалъяра программа.

Коммунистически партеи Советски правительствен хадданза йоккха терко ю лакхехьара образовани деГІайоалаяра. Сийлахь-йоккха Октябрьски социалистически революци котьяларо дунен историе чуль духьаьнха халкъа долча гІулакхашка ушийт Іилманеи техникане карагІ мел даьнна дика хІамаш, культура даькъе карагІдаьнна деррига хІамаш. Коммунистически партии Советски паччахьалкхеи вІашагІеллача сийлахь-воккхача В. И. Ленина хьийкад, коммунистически общество хьалъяра ІІдамаша шоаш деГІаухаш хьаДаьхкача деррига історе чухь Іоаяь ерригача жхетама ганзаш карарзаянза яргьяц, яхаш.

Советски Іаьдал латтача шерашка Іалаьмате сиха деГІаенай вай лакхехьара школа. Що кийчдаьд халкъа боахамеи культураи деррига доакъошта эша цуккхача инженерий, агрономий, лорий, хьехархой, кхыболча специалистий доккха эскар. Инженераш кийчбара дунен тІа эггара хьалхара моттиг лоаш вай мехко. Интелигенце кадраш кийчъяра гІулакх толаме чакхдоаккхаш латт Советски Союза ерригача союзни республикашка.

Лакхехьарча школа профессорашеи преподавателашеи вай жагирхой кийчбу Іалами обществоп деГІаахара законаш кхетадергдолаш, цу кхетамех практике пайда эца ховргдолаш, уж хьалкхебу массанахьа а коталонаш йоахача марксизма-ленинизма идеий уйланца, советски патриотизмаи пролетарски интернационализмаи уйланца.

Лакхехьарча школе кийчбаь специалисташ боккхача доархІаме хиннаб вай сийлахь-боккхача мехка промышленностьи юрта боахами деГІабоалабеча, Іилма-технически прогресс еча. Халкъа боахам деГІабоалабара этгара чоалханеГІа цола декхараш толаме кхоачашде ховш йола, йоккха говзал йола жадраш я вай хІанз кхетама массадолча доакъошка.

Шоай къахьегамца а талантаца а социалистически Даьхен сий доахаш, деррига адамий прогресса керте латташ болча цуккхача Іилман болхлой отряд хьалкхеяьй лакхехьарча школе. Лакхехьарча школа профессорашеи преподавателашеи Іалаьмате доккха даькъа лаьцад Іилма, техника, экономика, культура деГІайоалаяра боккха доархІам болаш йола Іилман проблемаш кхоачашъеча. Советски Союзо доккхий толамаш доахача, космически аренаш тохкача, машара гІулакхашта атомни энергех пайда эцача, реактивни техника хьеча, электроника деГІайоалаеча, Іилман техникаи кхыча доакъошка доккха даькъа лаьцад вай лакхехьарча школа.

СССР-е шерра коммунистически общество хьалъе толаяро жерда доккхий декхараш хьалхашка оттаду лакхехьарча школенна йоккхий товзалаш йола специалисташ кийчбара гІулакха, Іилма, техника, культура деГІайоалаяра.

Лакхехьарча дешара заведеней профессораш, преподавателаш, партийни, комсомольски, профсоюзни организацеш шоай берригА низ тІабахийта декхарийла я школа валарцара бувзам чІоагІбарахи дІахо а СССР калъха дешара система деГІайоалаярахи дола Закон кхоачашдара Лакхехьарча дешара школа балха юкъе хІанзарча этапе жерттерадар да дешар общественна пайданерча къахьегамца дувзара наькъаца специалисташ кийчбара боарам лакхбар.

Лакхехьарча дешара школа декхарийла я студенташта кІоаргта теоретически практически хьехамаш дала, къахьегамца цар безам болийта, общественни балха назыкаш хилийта. Къона специалисташ декхарийла ба Даьхен а дунен а Іилманеи техниканеи жерда карагІдаьннараш бокъонца довзаш хила, гІулакха практика дика ца, коммунистически общество хьалъеча денал долаш къовсам лоаттабераш хила.

Лакхехьарча дешара школа ІІдахо деГІайоалаярои из эргаяккхарои ІІадех Даьхен Іилма байракх яхьа а чІоагІагІа лакхьюлуртйола Іилма — педагогически кадраш дикагІа кийчьелга. Лакхехьарча дешара школа хІара преподавателаеи декхар да ший теоретически практически кхетам а педагогически говзал а хадданза лакхъе. ІІдахо а халкъа боахама деррига доакъоши культуреи деГІайоалаяра йоккхий теоретически проблемаш практически декхараш кхоачашдара тІаберзабаь бола лакхехьарча дешара заведеней Іилма-тохкама болх шерра деГІабоалабе беза. Мехкарча берригача Іилмахошца цхьана, вузий Іилмахой декхар да производства болхлошца къа а хьегаш Іалама жерда торонаш гучаяхар, технически прогресс кихьергйола жерда теоретически выводаш гучаяьнна говзалаш халкъа боахамга кхачийтар, Іилма-тохкам беш хьалучаьдаьнна дикадар производственеи вахарах юкъедоаладар.

Юртбоахама производство дІахо а лакхъяра боккха доархІам бола декхар кхоачашдеш да советски халкъ хІанз. Лакхехьарча дешара школа болхлой сийлен декхар да из Іалаьмате доккха гІулакх кхоачашдеча дика даькъа лаьцар. Вузий Іилмахоша кийчде деза мехка тайптайпарча зонашка мегаргдола юртбоахама производства экономикан из вІаштІехьъяккхареи дешаш, юртбоахама культурзш чІоагІагІа хьувкъийтара, хьайбай боахам дІахо а деГІабоалабара, юрта боахама комплексни механизацеи электрификацеи дешаш.

Лакхехьарча дешара заведеней общественни Іилмай профессораши преподавателаши декхарийла ба коммунизм хьалъяра практика, вай заман общественни явленеш, закономерносташ кІоартагІа йовза а теоретически дикагІа дар царна юкъе даьха а. Лакхехьарча дешара школа берригача болхлоша къахетам боаццаш къовсам лоаттабе беза марксистски-ленински теори цІена лоаттаяра тІехьа, ревизионизмана, догматизмана, сектантствана духьал, буржуазни идеологена духьал.

Профессораши преподавателаши декхарийла ба шоашта ховр дуккхача къехьгамхошта юкъе даьхьа, Іилманеи техниканеи карагІдаьннар дика ІІадовзийташ бола пропагандисташ хила, халкъа культурнии цун юкъарча дешареи боарам лакхбеча юкъарчал доаццаш даькъа лаца.

Шеко яц, деррига советски халкъаца цхьана, лакхехьарча дешара заведеней болхлой Советски Союза Коммунистически парте XXII-ча съезда къона специалисташ кийчбечеи Іилма-тохкама болх цеГІабоалабечеи жерда толамаш даьха накъа гІоргхиларах.

ССКП ЦК-и СССР-а Министрий Совети теш, лакхехьарча дешара школа болхлоша вай мехка коммунизм хьалъеча юкъе дизза даькъа лоацаргхиларах.

СОВЕТСКИ СОЮЗА КОММУНИСТИЧЕСКИ ПАРТЕ ЦЕНТРАЛЬНИ КОМИТЕТ

ССР СОЮЗА МИНИСТРИЙ СОВЕТ.

ССКП обкомаи республика Министрий Советеи

ДИКАГІЧАРНА — ЦІЕ БАЙРАКХ

Надтеречни районо ялаташ кийчдара план ханал хьалха кхоачашъярца дувзаденна ССКП обкома бюроси Нохч-ГІалгІай АССР Министрий Советои СОЦАМ БУ:

Ялаташ кийчдара план ханал хьалха кхоачашъярах ССКП обкомеи Нохч-ГІалгІай АССР Министрий Советеи карара кара тела ЦІе байракх хьожайойла 1-гІа июль тІакхачалехьа 84 процент ка бола ялаташ чуийца, ялаташ (хьажкІаш йоацаш) кийчдара план 106,8 процент кхоачашъяьча, паччахьалкхенна 860 эзар пунт ялат ІІаденнача, кастта хургйолча ССКП XXII-ча съезда сийна паччахьалкхенна миллион пунт ялат (хьажкІаш йоацаш) дала аьнна денхар тІаийца Надтеречни района (ССКП райкома секретарь нов. П. П. Коновалов, райисполкома председатель нов. А. М. Магомаев, «Надтеречный» совхоза директор нов. Н. Ф. Ветошкин, партбюро секретарь нов. Х. Султанов, «Гвардейский» совхоза директор нов. Ю. Н. Шкарапута, партбюро секретарь нв. Н. Х. Шахмаев).

Ялаташ кийчдара план кхоачашъеш Урус-Мартанеи Ачхой-Мартанеи районаша дика болх бь хилар белгалдаьнкхад.

* * *

ССКП обкомои республика Министрий Советои ялаташ чузцачеи кийчдечеи белгалбаьннача Надтеречни района къахьегамхошта премеш ялара ахча хьожаде денхарийла яьй совхозий управлени.

Республика торговле Министерствана тІадиллад Надтеречни района ялаташ чузцачеи кийчдечеи хьалха латтарашка йохкара кхоъ легковой автомашини шнъ мотоцикли хьожаелга.

СИЙЛЕН ДОСКА

ССКП Надтеречни райкомои райисполкомои могабарах Республика Сийлен доска тІа боах ялаташ чуэцача хьалха латта механизатораш:

«Октября 12 шу» яхача колхозера:

Аверьянов Ф. — 3 балха дийнахьа 65 гектара тІара ялат хьал а ийца, 930 центнер аьрда комбайнер.

Елистратов И. — 6 балха дийнахьа 143 гектара тІара ялат хьал а ийца, 1307 центнер аьрда комбайнер.

Подлесный В. — 10 балха дийнахьа жаткаца 215 гектара тІара ялат чуийца машинист.

ССКП Наурски райкомои райисполкомои могабарах Сийлен доска тІа боах ялаташ чуэцача хьалха латта механизатораш

Ларионов Г. — 10 балха дийнахьа 308 гектара тІара ялат хьал а ийца, 3882 центнер аьрда «Россия» яхача колхоза комбайнер.

Востриков Г. — цхьан сменах лафет йоацача жаткаца 71 гектара тІара ялат хьекха «Терский» яхача жа леладеча совхозера машинист.

Абашин А. (машинист), **Коленченко И.** (тракторист) — лафет йоацача жаткаца хІара денна 50 гектарал кІезигагІа доацаш ялат хьекха Ленина цІерахча колхозера механизатораш.

Солнышкин Г. — Ленина цІерахча колхозе ялат дІаувзаш хІара денна хьаттара ялаташ дІаийдеча пункте 200—250 центнер ялат дІакхихьа шофер.

Йоккха къахьегама котало яьнхай Надтеречни района къахьегамхоша. Укх деношка цар паччахьалкхенна ялат дІадалара план 106,8 процент кхоачаш а яь, планал совгІа Даьхенна ялат дІалуш ба ун.

Дика чакхдаьхар ялат чузцара балхаш «Гвардейский» совхоза механизатораша. Царех дукхачарна Нохч-ГІалгІай республика Лакхехьарча Совета Президиумо совгІата Сийлен грамоташ еннай. Царна юкъе ба говза комбайнераш Эдилсултанов Ваха, Эдильбиев Эти. Лоаццача хана 300 гектара тІара ялат чуийца ваьннав Эдилсултанов. Иштта хьинаре къахьийгад цун новкъоста Эдильбиев Эте а.

СУРТА ТІА шоана гу (аьрдехьара аьттехьа) тракторни бригада бригадир Закаев Іалбин, комбайнераш Эдилсултанов Ваха, Эдильбиев Эти.

Н. Кобиашвили сурт.

Нохч-ГІалгІай АССР-а Лакхехьарча Совета Президиума УКАЗ

1961 шера ялат чузцаран ялат кийчдеш доккхий хьокхамаш даханах Нохч-ГІалгІай Автономни Советски Социалистически Республика Лакхехьарча Совета Президиума Сийлен грамота лойла Надтеречни района совхозий, автостранспортни организацей, партийнии советскии органий укх болхлошта:

Абдулаев Абойна — «Гвардейский» совхоза комбайнера.
Абукаев Абуезита — «Гвардейский совхоза комбайнера.
Астамиров Махьмада — «Надтеречный» совхоза шофера.
Берисханова Рабуйна — «Надтеречный» совхоза болхлочоа.
Болдырев Корней Петровича — Нохч-ГІалгІай совнархоза гІишлошярен гІишлой материалаш еча производствен управлене № 2 йолча автотранспортни контора шофера.
Болиев Махьмада — «Гвардейский совхоза» комбайнера.
Ветошкин Николай Федоровича — «Надтеречный» совхоза директора.
Джикаев Мовлада — «Надтеречный» совхоза комбайнера.
Джанхотов Іаьлийна — «Надтеречный» совхоза комбайнера.
Дзакаев ТІахІира — «Надтеречный» совхоза тракторно-полеводчески бригада бригадира.
Дурдиев ХІарона — «Надтеречный» совхоза комбайнера.
Козловский Валентин Анатольевича — Нохч-ГІалгІай совнархоза гІишлошъярен гІишлой материалаш еча производствен управлене № 2 йолча автотранспортни контора шофера.
Коновалов Павел Петровича — ССКП Надтеречни райкома хьалхарча секретара.
Магомаев Махьмада Ахьъяда — Надтеречни къахьегамхой депутатий районни Совета исполкома председатела.
Матагов Махьмада — «Надтеречный» совхоза тракторно-полеводчески бригада бригадира.
Минцаев Генардкъий ТІахІира — «Надтеречный» совхоза отделене управляющена.
Сенин Михаил Терентьевича — «Надтеречный» совхоза отделене агронома.
Таймасханов Таймасхана Салийна — «Надтеречный» совхоза отделене управляющена.
Таймасханов Шепуйна — «Гвардейский» совхоза лафетка йоацача жатка машиниста.
Удаева Шемуйна — «Надтеречный» совхоза болхлочоа.
Хадиев Януда — «Надтеречный» совхоза тракториста.
Хасбулатов Мусийна — «Гвардейский» совхоза тракторно-полеводчески бригада бригадира.
Шахмаев Хьасана Нурадена — «Гвардейский» совхоза партийни бюро секретара.
Шкарапута Юрий Николаевича — «Гвардейский» совхоза директора.
Эдильбиев Этена — «Гвардеский» совхоза комбайнера.
Эдилсултанов Вахийна — «Гвардейский» совхоза комбайнера.
Эдилсултанов Мусейна — «Гвардейский» совхоза тракториста.
Элиханов Дэлена — «Гвардейский» совхоза лафетка йоацача жатка машиниста.
Юсупов Ахьмада — «Гвардейский» совхоза тракторно-полеводчески бригада бригадира.
Юсупов Іумара — «Надтеречный» совхоза шофера.

Нохч-ГІалгІай АССР Лакхехьарча Совета Президиума Председатель И. АЛМАЗОВ.
Нохч-ГІалгІай АССР Лакхехьарча Совета Президиума Секретарь М. КОМАРОВ.

г. Грозный, 1961 шера 3-гІа июль.

Дулх, шура, фуаш, тха кийчдар

(хьалхарча ах шера план кхоачашъяр—проценташа)

Районаш	дулх	шура	фуаш	тха
Ачхой-Мартана	106	88	136	93
Веденa	126	70	100,6	76
Грозненски	94	90	67	121
Гудермесски	104	100,7	105	82
Каргалински	132	90	115	105
Курчалой	101	95	78	70
Надтеречни	107	89	48	131
Наьсарен	41	77	32	77
Наурски	106	97	88	100,3
Ножай-Юрта	128	86	132	48
Первомайски	96	87	62	27
Советски	124	89	100	71
Сунженски	105	103	51	106
Урус-Мартана	91	79	53	67
Шаьла	61	84	64	197
Шелковской	121	90	106	108
г. МагІалбик	65	95	73	124
г. Грозный	70	129	—	—

Доккхача патриотически хьинарца къахьегаш ба вай республикерча колхозийн совхозийн хьайбаш леладеча фермашкара болхлой ССКП XXII-ча съезда накъа бахар духьа.

Лакхехьа кепа техача сводка тІара гуш да Сунженски района къахьегамхоша фермашкара болх тоабаь хилар. Цу тайппара дика болх бу укх шера Гудермесски районерча хьайбаш леладераша а. Ах шера йола дулх, шура, фуаш кийчдара план тІехкхоачашъяьй цар.

Сунженскии Гудермесскии яраш йоацаш, кхы а я йолаш йолча дулх дукхагІа даккхара торонех пайда дика эцаш йола районаш.

Цхьабакъда, цу цхьадолча толамашта юхе бІарга ца гуш бита йиш яц доахани коа тІара оалхазараши чуоттадаь а доажадеш а кхабара болх во вІаштІехьбаькхача районий во болх а. Дулх кийчдара чІоагІа тІехьабисаб Наьсарен, Шаьла районашка, МагІалбика зоне. Уж тІехьабисара керттера бахьан да детта доахан дебадара цар лоаттабе беззача тайпара къовсам ца лоаттабар.

Лаьрхха тоабе безаш ба коа тІара оалхазараш дебадара болх.

Дикагіа а дукхагіа а хьайе еза хьалха латтача боахамий опыт, цу гІулакха пайда дикагІа эца беза хьалха латта опыт йоаржаяра йолча тайптайпарча формаех — экскурсех, хьалха латтача опыта школаех, лекционни пропагандах, хьалха латтараша тІехьабисарашта шефство лелаярах.

Отчетно-хоржамий партийни собранешкара

ТЕХНИЧЕСКИ ПРОГРЕССА ТІЕХЬА ЛОАТТАБЕЧА КЪОВСАМЕ

Электроэнергии пари дукхагІа фу даь боаккхаргбар-хьоГІ, кердагІа йола механизмаш, рационализаторски предложенеш балха юкъеяхьара чотах продукци якхарга дІабода мах лох мишта бергбар-хьоГІ, яхаш дувцар Новогрозненски ТЭЦ-а коммунисташа шоай отчетно-хоржамий собране.

Докладчика а пренешка къамаьлаш цаьча коммунисташа а белгалдора, 1960 шера ТЭЦ-о 1959 шерарчул 18 процент дукхагІа электроэнергии яьккха хилар, шера план 101,8 процент яхоачашъяь хилар. Потребителашта дукха тепловой энергии цІахийцай. Электроэнергии пари баккхарга дІабода мах лохбара чотах планал совгІа 9300 эзар сом совгІа эхча яходаьд ТЭЦ-е.

Собране хиннараша къаьстта чІоагІа теркам тІабахийтар производственни процессаш дІахо эргайоахаш тоаяра, керда техникеи автоматикеи балха юкъеяхьара, оборудованена реконструкци яра, станце мощносташ совъяхара дешашта.

Дукха балхаш даьд электроэнергии чурча гІулакхашка хІезигагІа ахийтара. Цо йиш хилийтар 2 миллион киловатт-сахьат электроэнергии яхое.

Дика болх баьб электроэнергии яхоара а керда техникеи автоматикеи балха юкъеяхьара а йолча партийни комиссеша.

ЧІоагІа дика хеташ белгалдаьхар коммунисташа шоай заводерча рационализаторашта карагІдийнна гІулакхаш. 1960 шера цар еннача 190 рационализаторски предложенех 126 производствана юкъеяхьарах 480 эзар сом ахча яходаьд. 1961 шера пхе бетта еннача 91 рационализаторски предложенех 48 балха юкъейихьай, хІаьта из бахьан долаш 14 эзар сом совгІа экономически пайда баьннаб.

Къамаьл даьча докладчика а цхьаболча коммунисташа а дийцар Веденски районерча Орджоникидзе цІерахча колхоза ТЭЦ-о деш дола шефски новкъостал. ТЭЦ-а болхлоша кийч а баь колхоза шин хоровникне оттабаьб тховнаца боаллабу аьшка никъ, трактора тІехьа текхаю 3 соалоз яьй, юрта электрически свет чуйиллара электрооборудовани кийчъяьй, бІаьстан юхьера балхаш дара аша юртбоахама машинашн инвентарьи тоаяьй. Болхлоша культурни бувзамаш а тайсад колхозхошца. Укх шера май бетта Орджоникидзе цІерахча колхозе концерт оттаде яхар ТЭЦ-а агитбригада. Боккхача безамца ладийгІар цунга колхозхоша. ХІанз, ялаташ чуэцаш паттача хана, оттаде лаьрхІача кердача концертий программа кийчъеш я агитбригада.

ТЭЦ-а коллективо даьхача толамашта нийосса, коммунисташа белгалдаьхар долаш дола яхоачамбоацараш а, гучадаьхар производства яхоачамаш, цар дийцар къахьетам вІашагІболлара, материальни гІирсаш лорадара юкъера яхоачамбоацараш.

— Керда техника балха юкъеяхьара йоккха программа оттаяьй тха станце, — аьлар коммуниста нов. Немзера. — Вайна хов, котельни цехерча вентилятораштеи пылесосаштеи реконструкци яро дукха экономи елга. Цхьабакъда, станце вулгалхой лаьрхІа оарцагІбалаш уж дешаш чакхдахара.

Рационализаторски предложенеш балха юкъейоалаяра гІулакх эсала лелаш хилар дийцар коммуниста нов. Комарова. Эстакадашка яхоачам боллаш механизаци яьщ, вагоназ Іойоассеш эша лоамеш даьд, болх беш яьц портальни тележка. Цу дешашта енна цика рационализаторски предложенеш яр, цхьабакъда, цеха начальника нов. Рунцова бехка уж чакх да йоахаш гоаю.

Къахьегамхой бытовой гІулакхашта юкъера яхоачамбоацараш дийцар цуккхача коммунисташа.

Технически прогресс, ерригача производственни участкашка автоматизации механизации яр, хадданза къахьегама овсарле лакхъяр цухьа къовсам лоаттабелга— из да отчетно-хоржамий партийни собране оттадаь Новогрозненски ТЭЦ-а коммунистий декхар.

У. ГОНЧАРЕНКО,
ССКП Сталински райкома инструктор.

Иштта лакхйир къахьегама овсарле

Семилетка кхоалагІча шера план ханал 15 ди хьалха яхоачашъяра чІоагІа къахьегаш ба Грозненски крекинг-завода технологаш. Къахьегама овсарле дикка лакх а еш, укх шера 6 бетта йола валови продукци арахецара план ханал хьалха яхоачашъяьй цар.

Къахьегама овсарле лакхъяра керттерадар да производства процессашта реконструкци, автоматизаци, механизаци елга. Из гІулакх боккхача лоархІаме хилар дика яхетаду коллективо. Цудухьа, укх шера докхий хувцамаш даьд завода дуккхача установкашка.

№ 2 йолча цеха крекинг доаккхача 4-ча установкана яьча реконструкце дуккхаза лакхйир къахьегама овсарле. Юкъера лаьрхІача царех цхьан установка къахьегама овсарле 50 процентага кхаччалца лакхъеннай, хІаьта снйрда продукташ хьакъоастаелга — 68 процент.

Реконструкци ярца, балха гІулакхаш хувцадаларца керда говзалаш Іомае йийзар установкерча къахьегамхой. № 11/12 йолча установка кердача схемах дола балхаш дика карадерзадир технологаша: боккхагІа болча операторашa Сенатовеи Плетневеи, операторашa Карищкеи Макаренкоси, операторий гІончаша Саакянцеи Ефимовеи, иштта кхычар а.

Цу дерригнеша вІаштІехьдалийтар термически установке продукт цкъарчоа йІоах маелланге а автомобилий бензинан тракторий фатагенан лаьрхІа йола фракци хьакъоастае. Продукцера дІабода мах дохбарал совгІа, къахьегама овсарле шозза лакхйир цу гІулакхо.

№ 7—8 йолча установке доаккхача дизельни доагама температура мел я хара цхьа сахьат совгІа ха йоае езар из лабораторешка гІолла чакхдоаккхаш. ХІанз доагама температура хьагойташ автомат латт установке. ХІаьта кара деш хиннача балхашта автоматизаци яра дукха ха йоаццаш арахийца керда оборудовани а оттаяьй шоай установке технологаша.

Къахьегама овсарле лакхъяра лоархІаме да установкага ремонта соца ца еш дукхагІа болх байтилга а. Планах 35 дийнахьа болх бича ремонта соцае мегаргйоллаше а А. Реунови Ф. Власови керте латтача установкашка 43 денн-бус болх байтаб. ХІаьта оттаяьча ханал 34 сахьат хьалха царна ремонт яь а баьлар технологаш. Цу гІулакхаша 10 процент лакхйир къахьегама овсарле. Цудухьа, парте XXII-ча съезда сийна тІанийца декхараш тІехкхоачаш а деш, 6 бетта йола къахьегама овсарле 109 процент кхоачашъяьй цеха технологаша.

Иштта дика къахьегаш я № 3 йолча цеха коллектив а. Дукха хана денз болх ца беш лаьттача крупчаткана реконструкци ярца заводе хІанзалца мехкдаьттах ца йоаккхаш хинна продукци арахеца йолайир цига.

Контрольно-измерительни приборашт оттаяьй, еза механизмаш хьалтІайохкачарен Іойоахачареи балхашта механизаци яьй. Цу гІулакхо 20 процент лохъяьй установкай планово-предупредительни ремонташ, хІаьта цунга хьежжа дегІаенай къахьегама овсарле а.

Доккхий хувцамаш даьд № 1 йолча цеха коллективо а шиг установкашка. Масала, пхелагІча установке мехкдаьтта чакхдоаккхаш хьайоаха продукташ кІезиген Іоврра холодильникашка. Цунга хьежжа продуктай йІовхал тайп-тайпара хиларца дегІаягІацар балха овсарле. ХІанз из цІендаь установкера дІадаьккхад технологаша. Секцешкара йІовхал лаьгІъяра хий хьачутелача змеевикеи генераторен схемаш хийцай. Цу гІулакхо 40 процент лакхйир установка къахьегама овсарле.

Завода берригача болхлошта хьалхашка латта декхараш кхоачашдеча хьалхле лелаеш хьайоагІа уж къахьегама толамаш даьха коллективаш. Валовой продукци арахецара ах шера план кхоачашъяьй цига, хІаьта 104 процентага дІакхоачаш лакхъеннай технологий къахьегама овсарле а.

М. ТУМГОЕВ.

Барт-цхьоагІо хилча...

Іалаьмате дукха чуІе цІеноши коммунальни гІишлоши хьалъеш латт вай республике. ДІа мел хьежача гуш я хьу санна латта керда гІишлош, уж хьалъю кранаш. Массанахьа эш гІишлой материалаш — гІишлой лард.

Шелковской района Ильича цІерахча кирпишкаш еча заводе нийсделар тхо. Эггара балхаш оихденна, саготагІа дола ди дар из. Цехашка гІолла тхо чакхдувлаш массанахьа а кхеккаш балхаш дар. Механизмаша, машинаша деча татаех, тайп-тайпара ца къамех болча болхлой оазех цхьана вІашагІа а кхийтта цхьа къахьегама илли доахаш санна хетар.

— Семилетка кхоалагІча шера 3680 эзар еттан 810 эзар цІен тІа юллен кирпишк кепа тоха езаш да тхо, — йоах завода директора нов. Хакиева.—Республике керда хьалъеча гІишлошта 3200 эзар етта кирпишки 720 эзар цІен тІа юлла кирпишки лургья завода коллективо. Задани кхоачашъергья оаха. Цунна тешал ду дукхача къамех латта тха коллективе доттагІал долаш хиларо, цун къахьегама хьинар докхха хиларо, — йоах цо тешшаме.

Бакъда из. Завода барт тайнача къахьегама дезала юкъе балха ба эрсий, нохчий, гІалгІай, татараш, хІирий, корейцаш, аварцаш. Итт совгІа къамех нах ба цига болх беш.

Итт шу совгІа ха я татарина Нигматулин Хамид Хайруловича кирпишкий цехе болх бу. Тайп-тайпара балхаш де дийзад цун. ХІанз цеха начальникага кхоачаш лакхвеннав из, Коммунистически парте дІачуйцав. Тхона юххе латт из сатийнна ший цехера нах а бувцаш.

— Башха нах ба уж,— йоах Хамид Хайруловича. — Тайп-тайпарча къамех бола уж уйлашкеи къахьегамгеи диллача цаІаш ба. Цхьатарра йоаккхо ю цар шоайла, производства, вІаший новкъостал ду. Дика болхло ва Бачуркаев Алисолта. Бийда кирпишк пишк йолча тІакхухьаш волча цо хІара денна ший норматш тІехкхоачашъю. ХІаьта, нагахьа санна цІен тІа юлла кирпишк еча цехера болх тІехьабисача, цигарча новкъосташта гІо де вода из.

Цхьа бутт хьалхагІа цехе балха ера хІире, комсомолка Чигева Зарета. Долла хІама керда дар цунна, долла хІама довза гІерташ яр из. Эггара дукхагІа езаелар Зарета резчика говзал.

— Из хала говзал йолга халахь Зарета. Укхаза сеца минут якха йиш хургьяц хьа, Іа баьча балхах тийша хургба хьона ерригача бригада боаккхаргбола толам. Хьо ца кхере аз Іомаергья хьо, — аьлар кирпишкашта кепа еттача пресса слесарь волча эрсечо Поляков Михаила керда енача болхлочунга.

— Атта вахар лехаш а яц со-м. ХалагІа йолча моттиге болх бе безам ба са,— аьнна жоп делар йоІо.

Доладелар дешара денош. Кердача болхлочоа юхера дІа ца воалаш, массадола хІама мишта де деза цунга дІахьуакхаш вар слесарь. Юхьанца ца лоархІаеш, ца кхеташ хиннача Зарета тІехьагІа бІубенна лелайора кирпишк ю топпар кепа бетташ йола вордингашн топпар теда урсаш. ТІаккха, цхьа бутт баьнначул тІехьагІа бокъонца Іомайкр цо из говзал, йизза ший гІулакха говзанча хилар цунах.

Бакъда, Поляков Михаила бригада хІанз кІезиг-дукха тІехьа я цунца яхь лаьцача а карара кара тела ЦІе вымпел лелаеш йолча а Павлов Ивана бригадал. Цхьабакъда...

— Ха я тхона, — йоах Полякова бригадацарча болхлоша, — вымпел тха хургья. Сезон йолаенна а мичай дукха ха.

Хетаргахьа ерригача производстве эггара халагІа бола болх ба кирпишк йоттача цеха чура бар. Бийда кирпишк пишка чу дІачуоттаеш а етта яьннар хьайоаккхаш а Іалаьмате чІоагІа йІовхал я. Болхлошта тІагІолла хьацар Іоух. Цхьабакъда, укхаза а чІоагІача хьинарца къахьег болхлоша. Киркашка кирпишк дІачуоттаеш йолча татарка Нигматулина Айшета, цІен тІа юлла кирпишк хоржаш йолча кореянка Шайгай Риммас, шоллагІча кирка чу бийда кирпишк оттаеш йолча нохчочо Исрапилова Хадижата, дуккхача кхычар шоай сменах йола норматш 120—140 процент кхоачашъю.

— Цхьабаранта эрсий мотт хайра хац, — йоах цеха начальника ССКП члена кандидат волча нохчочо Забитов Айнаде. — Цхьабакъда, царна массанена а дика хов жастта парте XXII-гІа съезд хургйолга а цунна дикача къахьегама совгІашташца накъа баха безилга а. Из хьаелла ди тІакхачалехьа кирпишк арахецара тІаийца социалистически декхараш кхоачашде деза.

ВІаштІехьа йоацаш, машиннийн механизмайн оатхалаш каглуш моттигаш а хул уккхаза производстве. Кирпишк дІакхухьача яьшках йоалла зІы багара якх, е прессах йоалла тулк юалу, е кхыдар хул. Цу хана новкъостал де боагІа механизаторашремонтникаш. Царна юкъе а гурба тайп-тайпарча къамех бола болхлой. Барт тайна, заданеш массаза а тІехкхоачашъеш, механизмашка болх дика байташ къахьег токарь-сварщик волча нохчочо Тарлаев Байсара а кузнеца эрсечо Владимира а. Болх дика барах а оамалаш дика хиларах а завода дирекце НохчГІалгІай АССР Лакхехьарча Совета Президиума Сийлен грамота яла оттаваьв Тарлаев Байсар.

Дуккхача къамех болча нахах латташ йолча цу коллектива вежарий доттагІал хилар да цо толам боаккхаргболга. Апрель бетта сезон дІайолаеннай заводе. Шин бетта йола валови продукци арахецара план 119 процент кхоачашъяьй. Етта кирпишк кепа тохара йола апрель беттара задани 133 процент кхоачашъяьй, май беттара яр — 110 процент, цІен тІа юлла кирпишк кепа тохара апрель бетта задани 103 процентн май бетта яр 101 процентн кхоачашъяьй.

— Республика къахьегамхошта дика цІенош дергда царех гІишлонхоша,—йоах завода болхлоша.—Мельэш царна гІишлой материалаш хулийтаргья оаха.

ХІанз ССКП XXII-ча съезда сийна яхье а яьнна къахьегаш я дуккхача къамех латта коллектив.

С. СУЛИН.

Новкъостал ду юрта Совето

Наурски района Калиновски юрта Совето дика новкъостал ду юртарча Ленина цІерахча колхоза.

Общественностагара а юрта Советагара а чІоагІа новкъостал эшаш ха я хІанзара яр. ХІана аьлча хьажжІашта ханнахьа оасар дар, царна юкъера лаьтта цамца даккхар, комсаш хьалъехкар, ка бола ялат чуэцача новкъостал дар боккхача лоархІамера гІулакх да.

Укх шера Ленина цІерахча колхозе эггара хьалха квадратно- гнездовой хьисапе дІайийнай хьажжІаш. Цхьаццайолча моттигашка нийса квадраташ ца хилар бахьан долаш механизмашца оасар дохаде, лаьтта цамцадаккха йиш йоацаш дисад. Цудухьа юрта Совето · новкъостала бІаьннел совгІа пенсионераш, 300 гарга цІен-ноаной гул а баь арабаьхаб хьажжІашта оасар де. Лоаццача хана деррига балхаш чакхдаьхар колхоза новкъостала гулбеннараша.

ХІанз вІалла ца йойташ лоаццача хана ка бола культураш чуэцара тІехь къовсам лоаттабеш я станични Совет. Из гІулакх дика вІаштІехьдаьккха дІахьу юрта Совета председателя В. Гашина. Кхашкарча массайолча участкашка, токашка, чахи аьлахи аргІаш деча, ялат хьокхача, иштта кхыйолча моттигашка новкъостал ду юрта Совето оарцагІбаьхараша.

Из болх барал совгІа юрта Совето бахача нахагара юртбоахама продукташ гулъяра ах шера йола план тІехкхоачашъяьй. Масала, дух хьаэцара план 112 процент, шура — 103,4 процент, фуаш — 127 процент кхоачашъяьй.

О. ХАМЗАЕВ,
ССКП Наурски райкома инструктор.

Политико-массови болх районий газеташ тІа

Кепайоазон обзор

Доккхийн бехктокхамен декхараш да хІанз деррига советски халкъ парте XXII-ча съезда дикача хьокхамашца накъа даха кийчлуш долча хана юрта боахама къахьегамхоша кхоачашдераш.

Хьалхашка латта декхараш кхоачашде къахьегамхой оарцагІбахара боккха лоархІам болаш да царна юкъе беш бола политически болх лаккхача боораме, вахарца, къахьегамхой декхарашца бувзам болаш хилар. Из гІулакх дика кхета а деш шоай оагІонаш тІа чІоагІа теркам тІабахийта дувца деза районий газеташа наха юкъе беча политико-массови балха дешаш. Бригадашка, фермашка агитатораша беш бола кхетама болх, цар опыт ювцаш йолча материалашта каст-каста кепа етта еза районий газеташа. ХІаьта иштта шоашта хьалхашка латтача декхарех агитатораш дикагІа дІакхетаргболаш, гарггарча хана теркам тІабахийта беза дешаш малагІаш да царна ховргдолаш статьяш язъе еза хІара керда балха кампани йолалуча хана.

Иштта «СУНЖЕНСКАЯ ПРАВДА» яхача Сунженски района газето укх шера ка бола ялат районе чуэца долалуча деношка «Массово-политически балха центр — кхашкара стан» яха передовой статья язйир. Статья тІа белгалбаьб районерча цхьайолча колхозашка, бригадашка дика вІаштІехьбаьккха лелабеш бола агитационно-массови болх, цунга хьежжа дукха кхоачамбоацараш долаш из болх лелабеш йола организацеш а ювц статья тІа. Къаьгта белгалду газето хІанз агитатораштa хьалхашка латта кертера декхараш:

— ХІанз боккхача лоархІамера ха хьаэттай — ка бола ялат чуэца долалу. Ялат чуэцача хана хІара сахьат а лоархІам болаш да. Агитатора хьалхашка къаьстта доккха декхар латт хІанз, дешаца а шоай гІулакхашца а къахьегам вІаштІехьбаккхара, социалистически яхь йоаржаяра юкъера кхоачамбоацараш дІадоахаш хила беза агитатораш, — яхаш язду газето.

Из районе цхьайолча моттигашка ка бола ялат чуэца долалуш долча деношка дар. Цул тІехьагІа массехк ди даьлча районерча дуккхагІа йолча колхозашка ялат чуэца болабелар. ТІаккха «Сунженская правда» цІаьхха а хьоахабир агитационно-массови болх. «Кулгалхо, агитатор» аьнна корта а болаш яр газето кепа теха XIX-ча партсъезда цІерахча колхоза баьца даарш леладеча шоллагІча бригада бригадира П. М. Шевлякова агитационно-массови балха опыт ювцаш йола статья.

Дикка терко тІаяхийта бувц ший оагІонаш тІа агитационно-массови болх Грозненски района «ЗАВЕТЫ ИЛЬИЧА» яхача газето а. «Новый быт» яхача колхозера А. Туринске язъяьча корреспонденцена кепа тох газето районе ка бола ялат чуэца доладелча.

ТІаккха цхьа ха яьнначул тІехьагІа бІарчча оагІув хетаю газето районе беча политико-массови балха.

ОагІо тІа кепа теха я «Кхашкарча станашкара хоамаш» яха корреспонденци, «Лекцеши, докладаши, концерташ» яха 1-гІча мая цІерахча колхоза парткома секретара нов. Шныпко язъяь статья. «Массаза нахаца хила» яхача Толстов-Юртарча агитатора, библиотекара нов. Шахгиреевас язду:

— Наха юкъе беча кхетама балха дикагІа ярех форма я беседа. Дукха ха йоаццаш Шабаева Мариий звено йолча хилар со, делкъийга перерыв йолаш юртарча къахьегамхошта тІехкхьарча хана мехка а доазол арахьа а хинна кердача хІамаех серпуховцаша дІадоладаьча дикача гІулакхах дийцар аз. Звено членаш шоайла дага а бувлаш чІоаггІа къамаьлаш деш бар. Цул тІехьагІа цар лаьрхІар, шоаш доахаш дола толамаш шозза лакхагІа хургдолаш, ССКП XXII съезда хІаране шоашкара совгІат кийчдергдолаш болх вІаштІехьбаккха.

Дика гІулакх да «Заветы Ильича» яхача газета тІара политико-массови балхах йола материалаш из болх лелабераша шоаш язъеш хилар.

Цхьабакъда, цу даькъе белгалде дезаш да Наьсарен районерча «ЛЕНИНА БАЙРАКХ» яхача газета кхоачамбоацараш. Укх шера 14-ча июне газето кепа техай «Агитатор — къахьегамхой оарцагІбоахара кхетам лурн» яхача статьяна. Статья язъяьй парте райкома болхлочо. Статья тІа дуккха масалаш а доаладеш районерча агитатораштa хьалхашка латта декхараш белгалдаьд. Из дика гІулакх да. Бакъда, агитатора, пропагандиста шоаш язъяь цхьаккха заметка яьннаяц газета тІа берригача июнь бетта.

Агитатора, е лектора опыт ювца гІерташ «Иштта чакхъяьлар беседа...» яхача корреспонденцена кепа техай газето 23-ча июне. Бакъда, дика уйла ца а еш из язъяр бахьан долаш кхетаде хала да, беседа яьр малав — агитатор ва, райцентрера вена лектор, е цу корреспонденце автор ва.

Хьалхашка латтача декхарашка хьежжа наха юкъе беча политико-массови балха дешаш дуккхагІа а дикагІа а шоай оагІонаш тІа дувца деза районий газеташа.

ЛЕНИНГРАД. ССКП XXII-ча съездага кийчлуча деношка Ленинграде хьахилар производства лаккхача культурана тІехьара болам. Цу дикача гІулакха юхь дІайолаяьй «Электросила» яхача завода коллективо. Дуккхача коллективаша хьаллаьцар из гІулакх. Царна юкъе ба советски оптико-механически промышленноста керттерча завода — ГОМЗ-а болхлойн специалисташ. Дукха ха йоаццаш ГОМЗ-а коллективана Ленинграде эггара хьалхара йола лаккхарча культура завод — маяк аьнна сийлен цІи еннай.

Іомаде мегаргдолаш дукха хІамаш да укхаза. Цехашка цІена а дика порядок а я. Массайолча участкашка юкъейоалаяьй эггара кердагІа йола техника, производство вІашагІйоллара керда формаш.

Диспетчерски балха юкъейоалаяьй телевизионни установкаш, инженерни вычисленеш ю машино-счетни станцеш.

ССКП XXI-гІа съезд хиннаечул тІехьагІа предприяте караерзаяьй 120 цІи йола продукце керда образец, хьаяьй 12 автоматически поточнии конвейернии лини. Из бахьан долаш къахьегама овсарле 24 процент лакхъеннай. 1963-ча шера хилийта лаьрхІачунна нийсса я из.

Предприяте 19 цехи отделн, 200 гаргта участок, 300 гаргта бригада я коммунистически къахьегама коллектив яха цІи тиллийта бокъо якхар духьа кховсам лоаттабеш. 2000 болхло коммунистически къахьегама ударник хила гІерташ ва. ХІаьта еррига коллектив а коммунистически къахьегама предприяти яха цІи якхар духьа яхье яьннай.

Заводера хІара виъларІа вар—дешаш ва. Дукха гІулакхаш ду укхаза болхлойн специалистийн бытовой хьалаш тоадара.

ГОМЗ-а толам — ССКП XXII-ча съезда яха йоаггІача тайпара накъа яха а семилетка бехктокхамера заданеш сийленца кхоачашъе а лаьрхІача ерригача барт тайнача коллектива толам ба.

Сурта тІа: цехашка зизаш оттадар духьа 700 пальмеи кхыйола декоративни гаьнаши чуйолча заводской оранжерее. Хьалхашкахьа садовод Н. В. Судакова.

В. Капустинен И. Барановен сурт.
ТАСС фотохроника.

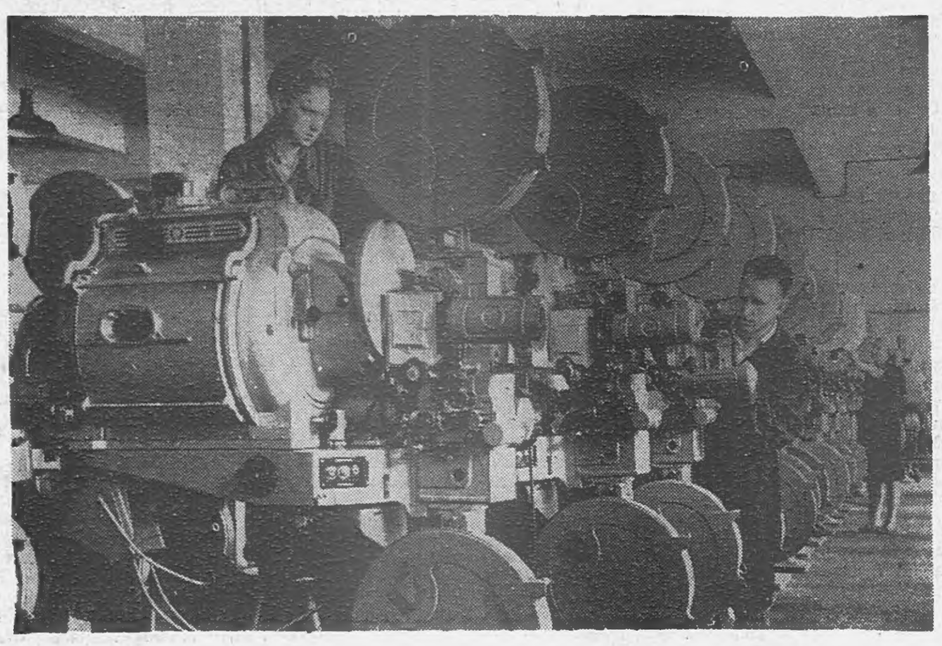

СУРТА ТІА: заказчикашта дІаяхьийта кийчъяь латта «КПТ-2» моделах йола кинопроекционни аппараташ. Хьалхашкахьа ба слесарашсборщикаш М. В. Васильев (ардехьа), П. П. Федькович.
В. КАПУСТИНЕИ И. БАРАНОВЕИ сурт. **ТАСС фотохроника.**

Лектора ди

Партбюро секретарь нов. Крутилин волча Грозненски районерча № 2 йолча баьца даарий-шурий совхоза партийни организаце чІоагІа терко ю лекционни пропаганда.

Партбюрос яьча решенех партийни организаце хІара ерача дийнахьа кхашкарча станашка, бригадашка, производственни участкашка лекцеш еш, докладаш ю.

Укх тайпара чакхдаьлар дукха ха йоаццаш цхьана лектора ди. Кхашкарча станашка, бригадашка, фермашка 8 лекци а йийшай доклад а яьй.

«Дын ислама реакционни чуоаладам» яхача темах баьца нов. Абубакарова йийшача лекцета чІоагІа ладийгІар шоллагІча отделене полеводашца. Къаьгта, тешаеш йола факташи масалаши а кхувлаш, нов. Абубакарова хьахеккар дынах эулам доалаш хилар, болхлой тІахьийхар доацача хІамаех нах тешабе гІерташ дыно деча кІеохамашта духьала лира къовсам лоаттабара. Нохчий меттала йийшар из лекци.

Дунен кхалкъашта юкъера гІулакхаш дувцаш кхай тІарча стане лекци йийшар парторганизаце секретара нов. Крутилина.

Хьайбаш леладерашта дукха езаелар «Хьайбашта хула гемоспоридкозни лазараш» яхача темах ветеринарни лоро нов. Фролкова йийша лекци.

Лекцеш йийшар «Комсашта нийса гІулакх дара хьакъехьа», «Хьалха латтача доярка опыта хьакъехьа».

Лоаллахарча «Арпунский» яхача совхозерча агрономо нов. Перлова лекци йийшар «Дийнна хІамаш хьувкъаяра дола наькъаш» яхача темах.

Лектора дийнахьа лекцешкеи докладашкеи лаьувгІаш хилар совхоза 490 болхло.

ЧІоагІа лоархІам болаш ца лекцеш совхоза хьалхашка латтача декхарашца йийза хилар.

Общественни болх дика яхоачашбу лекторски группана культалдеш йолча нов. Саранцевас. Лекторски группо бе беза болх бокъонца план а оттийнна вІаштІехьбоаккх цо. Уж планаш партийни организаце бюрос йийца а йийца, чІоагІъю. Лекцеш еша а докладаш е а еза моттигаш хьалхахагІе а дІахойт лекторашка.

№ 2 йолча баьца даарий-шурий совхоза лекторски группа балха опыт хьаэца а шерра дІайоаржае а мегаргйолаш я.

А. СОРОКОУМОВ.

Керттерадар—нах тешабари кхетабари да

ССКП ЦК-а идеологически балха дешай решенеш яхоачашъеш цхьаболча болх баьб Урус-Мартановски районе партийни организаце. Укх тІехьарча хана лоархІам боллаш дикагІа ба пропагандан агитацеи чулоацам, цун вахарцара, районе къахьегамхошта хьалхашка латтача декхарашца бувзам.

Цаккха ца хиннача тайпара къахьегама хьинар айденнеи политически яхетам лакхбеннеи накъа баха кийчлу юртара къахьегамхой ССКП XXII-ча съезда, цун сийна лаьца яхь тІа-гІа чІоагІагІа ярх.

Съезда хьалхарча яхьа керте эттаб коммунисташ, комсомольцаш, пропагандисташ, агитатораш. ДІайхача, дикача дешацеи шоаш телача хьокхамцеи юртарча къахьегамхой дог ураувттаду цар керда толамаш даха, ССКП ЦК-а январски Пленума решенеш яхоачашъе.

Районе болх беш 467 агитатор юкъе вола 33 агитколлектив я. Цар шоашта хьалхашка латта декхараш яхоачашду.

Хьинар долаш а дика а лелаю агитаци «Красноармейский» совхозеи Предгорни опытно-производственни боахамеи агитколлективаша. Укхаза хІара ферме, яхай тІарча хІара стане болх бе къоастабаь а агитаци еш а ба коммунистех, комсомольцех, парте боацача нахах бола агитатораш. Юкъарча гІулакха юкъе хІара къахьегамхочун йола моттиг, коллективанеи совхозаи хІанз хьалхашка латта декхараш дІадовзийт цар, хІара къахьегамхочунга дІакхетадайт социалистически декхараш яхоачаш а тІехкхоачаш а ца лоаттабеча къовсаме дика дакъа лоацаш хила безилга.

Ший болх иштта бу «Красноармейский» совхоза 1-ча отделене коммуниста Добаев Хьамзата хьалхле лелаеча агитколлективо. Беседаши информацеши яь ца Іеш, практически болх а беш, агитатораша дІахьувкх юрта боахама культураш лелаяра дикагІа йола методаш, дикагІа болча болхлой опыт еррига коллектива гІулакх хургдолаш хІама ду.

Укх шера «Красноармейский» совхоза партийни организаце (партбюро секретарь нов. Ахмаев) лоархІам боллаш дикагІа хьалхле лелаю агитколлективашта, цар болх дикагІча оагІорахьа лестабу, цу балха тІахьожам лоаттабу. ДІадахача шерашка агитаторалла уввтабора хьехархой, хІаьта хІанз агитатораш ба юрта боахаме болх беш бола нах, юрта боахама специалисташ.

Агитколлективаша баьча балхах царна хьалхле лелаераша еча отчеташка, агитаторий балха бетта, декадах йолча планашка ладувгІ партбюро. Цу балхо шийна тІадиллачох бола агитколлектива беххтокхам лакхбу, агитационни болх цхьан хІаманна хьадда тІаберзабаь а дикагІа ВІаштІехьбаьккха а хулийт.

Безаме а дика чуэцацам болаш а ба Предгорни опытно-производственни боахама яхоачагІча отделене къонача коммуниста Яндарбиев Мумаде хьалхле лелаеча агитколлектива болх. Цига алхха беседаш дукха ярах лаьрхІаца агитаторах дика болхло, къахьегача даьхача хьокхамашка хьежжа лоархІ. Ферме а яхай тІарча стане а арайоах къахьегама листокаш, хІара денна доска тІа язду социалистически яхь яхоачашъеш даьха толамаш, дикагІа болча болхлошта цІе вымпелаши байраккхалгаши тел.

Цу отделене агитколлектива инициативах вІашагІделлар боахама еррига отделенешкарча агитколлективай агитационни балхата вІаши хьожийта. Иштта вІаши хьажаро агитаторий болх дика тоабу, практически дІахьокх беседа дикагІа мишта ергья, план мишта оттаергья, материалех мишта пайда эцаргба.

ХІанз районе агитатораша беш бола беррита массово-политически болх «Болх ца бечо, хІама даац» яхача темаца, 1961 шера 4 мая арадаьннача РСФСР-а Лакхехьарча Совета Президиума Указаца, айхха бийза бу.

Цхьабакъда оаха баь болх хІанз а яхоачам болаш баь, агитколлективай балха юкъе дукха да яхоачамбоацараш.

ЛоархІам боллаш дикагІа хила беза агитатораш, эггара хьалха дикагІа болча, къахьегама нахах, юрта боахама специалистех болча нахах бола агитатораш дукхагІа а хулийташ. ХІара ферме, хІара бригаде, хІара отделене дика, болх хьинаре булургбола агитколлектив хургйолаш хІама дерда оаха.

«Тахан дикагІа волча болхлочо даьр — кхоана коллективо ду» яха лозунг чакхдаккхара тІаберзабаь ба тха агитационни болх.

Дог ураотталеча дикача дешаца а шоай дикача хьокхамца а района юрта боахама къахьегамхой агитатораша тІехьех Советски Союза Коммунистически парте XXII-ча съезда сийна лаьца яхье керда толамаш дахара.

С-Э. ИБРИЕВ,
ССКП Урус-Мартановски райкома секретарь.

ДАДАЕВА ХЬАЖКІАШ ДИКА Я

Догіа делхаш, баьце бийса. Гаьнна, лоамашка ди къайкъар. Сегача тІоано цІаьхха сийрдаяькхар хьажкІийи свеклайи кхаштa юкъе къайла а яьнна ягІа «Джалка» яхача совхоза цьхоалагІча отделене тракторни бригада полевой стани цхьаь лоамашкахьа йоцаш латта трактори. Юха а' баьдийрзар. Шорттига никъ сийрдабоах цІовна хьисаперча, трактора лампаца телача сердалоно. Трактор лехкаш вагІа Дадаев Джамалайл.

Щаькха тІоа сегача Дадаевна, шийна тІехьашкахьа шаьрра бІаргаяйра тракторни бригада полевой стане муГІарах латта тракторашц, цига жІеззига дІахо ваьчча латта сеялкаш. Массехк секунце сегача тІоана сердалонах Джамалайла бІарг кхет линейкаца даьха жІакаш саьна нийсача хьажкІий мутІарех. ПІадваха баьдеча гІолла велакъеж Джамалайл:

— Нийса я квадрараш.

Цун механизированни звеной хьажкІаш я уж. Уж квадрараш нийса хилийтар духьа бІаьстан юхье кІезига къаьхьега а кІезига Іомабала а безанзар Джамалайлан цун веший Джалаудин. Къонача комсомольцашта ловра республике дикагІа болча хьажкІаш лелаерий Зармаев Абдул-СаІидеи Джамалаев Татийи яраш саьнна нийса шоаш дІайийнача хьажкІий квадрараш а хилар. Из цар вІаштІехьа а цаьлар. ДикагІа бола хьажкІаш лелаераш, маякаш цецбаьхар вежараша Дадаевпіар дІайийнача хьажкІий квадрараш сов нийса хиларо. Зармаевен Джамалаевен квадрараш нийса хиларах тамаш духьагІа мел ю, дуккагІа пІадъухар вежарий-механизатораш. Цхьабакъда, комсомольски звеной механизаторашта ховра квадрараш нийса ца хуле шоай цекхараш, шоаш Даьхенна денна дош кхоачашдергдоацилга. Доккхий ца комсомольцаша тІаийца цекхараш.

— 130 гектар цолча лаьттан хІара гектара тІара 65 центнер йоаккхаш фуатняьха хьажкІаш йоахаргъя вай, — аьнна ПІаьрхІар къонача хьажкІаш лелаераша, хІаьта гІулакх дІа дика а цоладир.

ХІанз моллагІа а цар кхашка вена саг ваццалца бІара хьежаргволаш хоза ца уж.

— Ишшта де деза хьажкІашта гІулакх. Ишшта лелае еза дІайийна хІамаш, йоах наха.

Оасарах цІена да Дадаева звеной хьажкІий кхаш, цхьабакъда къонача хьажкІаш лелаерашта ховра, жІезига-дукха а оасарца лоаттабу къовсам мелбалийтачул тІехьагІа, из юха а урагІа долалургдолга, къаьстта а каст-каста догІаш делхача хана. Цудухьа комсомольцаша хІара доагІача хозача ценах пайда а эцаш, йоккхагІча скоростаща культиваци е ваьрхІар. Ишшта оасар дІа дикагІа а доаккх, ха дуккагІа а кхою. Цо йиш пулийт сменах йола нормаш шозза дуккагІа кхоачашъе.

— Нагахьа санна ишшта вайга оасар дІа ца доаккхалойя, — йоахар механизатораша, — окучникаш токхаергъя вай. Цу тайппара цкъа теха ши пхьагал елургъя: оасар кхы цегІадоагІаргдоацаш къайла а хьоргъя, хий ахийта харшаш а доахаргда.

ХьажкІашта окучникаш токхайича сучадьанна цар овлаш къайладоахаргда. Цу гІулакхо хьажкІий овлаш чІоагІ а дерца, лаьттанцара хьоанал дикагІа хьалъоза йиш а хуийтаргъя. Боккха лоархІам болаш да окучнико цхьан ханна харшаш доахаш хилар. Ца ховш а йохъал отте хий дулларгда, хІаьта хІанз санна каст-каста дотІаш делхаш хуле—кхы а дикагІа ца. ХІаьта а ханна йола хий дехкара система хьалххагІе а кийчьнь хила еза. Керттерча магистральни каналашкара хьаухарца хий. ХІара тІоа массаза сог Дадаевна дика бІаргагу хьажкІий кхаш кхоачалучча гІолла Іодолха харшаш. Трактор юха а йийрзе, полевой стане дІайода.

Хатта тарлу:

— Ишшта йоачан йолча бус трактор лехкаш фу тІакхьаьча лийннав звеньевой Дадаев?

Сатийнна из бийса цІаяхьа йиш йолаш вар комсомолец Дадаев. Цхьабакъда, звенона енна МТЗ-5ЛЕ яха трактор сихагІа обкатка е езаш яр. Цхьаьолча даькъе сатем ца хилар а доагІаш хила мег цу юкъе, цхьабакъда, звеньевойга наб юеннаяц. Бокъонца волча механизатора мара ховргдац ишшта хана керда, кхаьшера гаргга тешаме звенона гІулакх даь йолча МТЗ-2 яхача тракторал сихагІа а низ болашагІа а йола трактор миштай хьожаш мел боккха

Дика звеньевая

Ший низ ца кхобеш, дика къахьегаш хьайоагІа Шалински района «Шалинский» совхоза 5-ча отделенера звеньевая Инаркаева Шумисат. БІаьстан юхье свеклаш лелаеча звенона кулгалде хьожайир из.

ОСКП ЦК январски Пленумо яь решенеш кхоачашъяра Шумисата декхар тІаийца ше гІулакх деча 41 гектара тІара свеклаш дика хьувкъийта. Цу звенонца 26 кхалсаг я болх беш.

Цул совгІа, 50 гектара тІа хьажкІаш а хьалкхеш звено членаша. ХІанз цу участке оасар цаь баьннаб уж. Дика болх барах совхозе дІа-юха тела цІе байракх еннай звено членашта.

Дика болх барца белгалбаьннаб болхлой А. Сербиева, З. Талхигова, Б. Карахоева, ишшта кхьбараш а.

М. ЭПЕНДИЕВ.

Рабселькорашта новкъостала

Газета заметка

Эггара дукхагІа яьржача газетнилах, говзалах тийша хургда двигателаш керттерча конвейере дІачулулга.

Конвейере болх беча сменаех дикагІа йола смена я мастера Степашкин Михаила яр. Бутт болабелча денз хІара денна юкъера лаьрхІача 133 мотор вІашагІболл цо кулгалдеча коллективо. Нагахьа санна вокх сменаша а иззал болх боре, заводе хІанзалца ца хиннача цифрага кхоачаргьар арахеца двигателаш

Болх дІаболабалале ах сахьат хьалхагІа моторашц вІашагІдехкача конвейере каст-каста бІаргагу мастер Степашкин Михаил. Из хьож ший коллективна хьабалла болх бий, хьалхарча сменаша ца деш дисар фуд, цо уйла ю, тахан мишта нийсбаь нах дІаоттабича дикагІа хургбар-хьогІ яхаш. Смена дІайолаелча лаьрххІа конвейерга хьожаш хул мастер. Цхьанахьа хІама телха болх хилча, Степашкин Михаила сихха вохийт цига «скользящи» графиках болх беш вола сборщик.

Цхьабакъда, хІама талхаш моттигаш-м селла дукха а хилац. Дика дийша, говзал йолаш жагий нах ба смене вІашагІккхийттараш. ДикагІбарех лархІа мегаргболл ба комсомольцаш В. Кряков, А. Мальцев, В. Коновалов, кхыбараш.

Цу доллача хІамаша мастера Степашкина сменана новкъостал ду хІара денна графиках йоагІачул 20—25 двигатель совгІа арахеца».

Тахан эшаш йола тема я Скоршинске хержар. 40—45 мугІарца дикагІа йолча смена сурт оттадеш дувца а цунца цхьана вокх сменаша пайда эцанза дисача производства кхоачамий хьакъехьара лоархІамера вывод е а хайнад цунна. Безамца, дика, вай газетий мотт каст-каста бІехбеш дола, «Іордадаь канцелярски дейташ юкъе доацаш язъяьй из материал.

Теркалъе мегаргйолаш заметка я хьалха латта болхло, комсомолка Калинина Валентина ювцаш комму-нистически къахьегама коллектива бригадира М. Ахтырске язъяр («Красная Пресня» яха завод). «Тха завода нах», аьна рубрика а йолаш кепа техай из заметка.

«Ер оатхал йистеяьннайий, дІаяхьийта мегаргйий ер?— яхаш хеттсога Калинина Валентинас.

— Яьннай, мегаргъя, — жоп лу аз.

Тха Валяс цяггача цу сахьате документ а оттадийя, йистеяьнна узел е оатхал, уж дІакхачарга хьежаш йолча цехе дІаяхийтара эша средстваш а нах а лох.

Еррига а цхьа шу гаргга ха мара яц Калинина Валентинас тха металлоконструкцей цехе болх бу. ХьалхагІа производственни отдела складе ше болх беш йолаш, комсомола комитетага чІоагІча дехар даьд цо дукхагІа хьаде хІама хургдолча балха тІа яха новкъостал де сона, яхаш.

— Цехе хоза хет сона, — яхаш дувц йоІо, —завода муам хоз укх чу. Оатхалаши узлаши дукха я, уж дика йовза а яхийта еззача ханнахьа дІаяхийта а еза.

Из деррига сиха, лаьрххІе ду Калининас.

Моллагіа а ХІама йиша болкло шийна тІавеча, массаза а эпшаш йола оатхал, заготовка, металл лаха новкъостал ду цо цунна.

Цехерча оаха массане а йоакхо йола цІен-нана, тхоай гІонча лоархІ цунах. Цеха гІулакхашца а дакъа лоац цо массаза а. ХІара собране дика дакъа лоацаш йола Валя, субботнике а хьалха хул.

ХІанз станкостроительни технику-ме III-ча курсе дешаш я Валентина. ХІаьта дукха ха йоацаш массанена а дика кхаъ хилар тхона: Валентинайна коммунистически къахьегама ударник яха цІн еннай».

Заметка моллагІча тайпара язъяь, шаьра йоацаш я, цхьабакъда, дикача советски сага, вай ханарча бокъонца волча турпала сурт тешавеш хьахьокх цо.

Шинна а заметка чулаьца темаш общественни лоархІам болаш, таханарча денна эшаш я, цхьабакъда, авторашa шо-шоашта хеттача тайпара вІаштІехьъяькхха а литературни мотт тайп-тайпара болаш язъяь а я. Из дикагІа да!

Газетацара болх сакъердаме а творчески а ба, хІаьта деррига материалашта цхьа эталон, цхьа стандарт уттаеш хилча харцахьа а хургдар. Цхьаволча рабкоро бокъонца йолаш йола, нийса факт а ювцаш дІайолаю заметка. Шоллагічо—эпизодагара, кхоалагічо диалогагара йолаю из. Мичча бесса язйойя а, керттердар да цун тема лоархІам болаш хилар, хІанз эггара чІоагІагІа эшаш ярех, хьехам луш, ешачун уйла тІагІоргйолаш из хилар.

Заметка язъяр творчески болх ба. Опытни рабселькорашa шоай говзал лакхъяларга хьежжа шоай материалаш къаьгагІа а тешавеш а хургйола, событеши факташ цхьа кхы тайпа кердача хьисапе, заметка бокъонца ше хьожаяьча тІаерзаеш йола сакъердаме моттигаш хьахьокхаргйола наькъаш лех, царна уж кора а доагІа.

Ишта язъе-м, бакъдар аьлна, цІаьхха Іомалац — из хов вахара зем дукхагІа бахарга хьежжа, рабселькорийн журналистийн творчеста дикагІа йола моттигаш уйла тІа а яхийта Іомаярца. Уж тайпа моттигаш йовзар эшаш а пайдана а да, йоазош де болалуча авторашта хинна ца Іеш, опыт йолаш болча наха а, нагахь санна шоай творчество дегІайоалае, шоаш Іомадаь даьнначох тоъамбаь саца безам болаш уж беце.

Нийшараша дика могаяьча массехк заметка цІн йоаккхаргъя вай. Тайп-тайпарча газеташ тІа кепа техача цу заметкаш темаш хьакьокх керте даьча йоазоша. Ераш да уж:

«Каменщика Давыдова 120 цІа».

«Іилман конференци юрта».

«Керда 20 професси юрта».

«Кердача цІеношка чухайна тха заводера 600 саг».

«Узбекий юрта газификаци».

Шоана ма гарра, обществана чІоагІа хьаштдолча, тахан эшача темаех лаьца язъяь я пхиъэ а заметка. Из да, цкъа-дале. Шозлагіа-дале, кхыметтел кертер даьча йоазонех а гуш да, явленеш, вай балхацара, вахарцара керда гІулакхаш хьахьокхаш йола къаьгга факташ автораша информацена ларде ехка хилар.

Ше къахьегаш мелъяькхача хана каменщика Давыдова хьалдаь 120 цІа — къаьгга факт, кхетаеш а цудухьа тешавеш а я. Кхьволча корреспонденто нийсагІа лоархІаргдар (ишта аттагІа а да!) квадратни метраш вІашка а теха, йоккха, цхьабакъда, корта бола хІама дувцаш йоаца цифр ешачоа хьалхашка яхьилга. Массагі хоам нийслу, цхьа фунаьхк даьча предприяте цІеношш хьалдара план иззал процент кхоачашъяьй яхаш. Проценташ дукха яле а кІезига яле а, масса саго квартира нйцай — дешачоа ховш хилац. ХІаьта газето шу долалуш, кердача цІеношка чухайна 600 саг ва заводе, аьнна хоам бича — из нийса а тешавеш а факт я.

Юртарча Іилман конференцех, кердача профессех, узбекски колхоза газификаци ярах язъяьча заметка чулоацараш геттара йоккхий темаш я. Цар хьахьокх Советски юртара керда гІулакхаш, городан юртан юкъера башхалонаш дІайоахаш дола балхаш тІа-тІа дукхагІа кІоарглуш латташ хилар.

Бокъонца йолаш йола, къаьгга факташ нийса хьалахар,— моллагІча заметкагара, цу тайппара информационничунгара а, хьадехаш дола керттера гІулакх да.

Вай йийца заметкаш язъяьча авторашта хайнад лоархІамегІара, бокъонца йола факташ хьахаржа а царцара докккха а кІоарга а маІан хьакъоастадé а.

Хьалаьца цхьа никъ болаш, денна вахар чу хулаш дола къаьгга гІулакхаш дІаяздеш йолча информационни заметка цекхар да ший хІара мугІарца советски сага агитаци яр, советски патриотизма уйланца, коммунизма уйланца из хьалкхевар.

Моллагіа тайпа хинна гІулакх хьахьокхаш йола заметка укх кхаь хаттара жоп луш хила еза:

— Мича?

— Маца?

— Мишта? Фу хиннад?

Лоацца, хроникальни оалаш йола заметка язъяра дола бахьан хилар керда клуб хьаелларах:

«Селхан Березки яхача поселке хьайийлай тха предприяте чотах хьалъяь керда клуб. Клубаца я 500 саг чугІоргволаш йоккха, концерт уттаду зал, библиотека, кружокашка еча занятешта лаьрхІа ткъаь итт цІа. Эрсий халкъа иллеш оалаш а халхараш деш а дика концерт оттадйр вечере художественни самодеятельностаца дакъа лоацараша».

Из лоацца баь хоам сихха ший аргІанна йоагІача номер тІа бала йиш хилар редакце. (Ховш да, керда культурни моттиг хьаеллар — кхыча тайпарча жанра-очерка, репортажа, корреспонденце хьисапе язъяра дола дика бахьан хилар).

Информационни заметка факт дІа мара язъяц, цо хоам бу, хинна хІама мича, маца, мишта хиннад хьахьокхаш, кхы мелдар дувцац цо. Цхьабакъда, цаІ лаьца ца Іеш, шиъкхоъ факт чулаца а цхьадола хІамаш мадарра довзийта а, ший соцамаш де а йиш я цун.

«Керда 20 професси юрта» яха заметка укх тайпара язъяь яр:

«Тха председатель телефонаца къамаьл даь йнсте воаллаш дІачуваьлар со колхоза правлене.

— Делкъел тІехьагІа сахьат доаллаш аз со волча вола йоахар алал инженерага, — аьнна трубка Іойнллар цо.

— Ревизорех хьаша венав вайцига хІанз а?

— Хьаша вац, укхазара саг ва, — хІилланца бІаргаш а хобадаь жоп делар Иван Павловича. — Из хІанз а цхьаннена а вовзац, селхан мара венавац из. Инженер, машинаш йовзаш вола специалист хиланза варгвоацаш, дукха техника Іайнай укхаза.

Колхоза инженер! Из хьахозаш а дар керда, кура.

Цу дийннахье а сай къаьнара хьаша, оаха бегашта летописец оалаш хинна хьехархо Андрей Петрович волча дІачуэттар со. Андрей Петрович ший юрта истори Іомадеш вола дукха ха я.

— Революци ялалехьа вай юрта масса професси яр дага-м дагІац хьона, ца ховш дена а?

— Ца ховш дена-м дагІац, дага-м доагІа, — ялх хинна!.. Хьехархо, нокхарий леладер, педаш дер, бежа Іу, никкий пхьар... ХІаьта ялхлагІа яр, хьа хьай са ккувча тайпара, шнока да: из а ма ярий ший тайпа професси

Профессей гІулакха укх тІехьарча итт шера хинна хІамаш хьадагалувца тхо даьлча, тоъал теркам тІабодаш дола лоархІамаш дир оаха: Советски Іаьдал латтача шерашка 19 керда професси хьахиннай тха юрта: тракторист, комбайнер, шофер, агроном, зоотехник, селекционер, библиотекарь клуба болхло, партной, садовод, лор, почтальон, электромонтер, техник-строитель, киномеханик...

— Ткъоалагіа професси а я!—аьлар аз.

— Малагіа? — хьаттар хьехархочо.

— Инженер! Из хІанз а хьа летописа юкъевахавац, хІана аьлча селхан мара кхаьчавац из укхаза.

— Из дика да! — аьлар Андрей Петровича профессеш дагарьяь ше воаллаш. — Вай-м, воше, городе санна дах укхаза. Са летописа юкъе керда раздел яхьа езаргъя: вай юрта интеллигенци».

Из заметка дикагІа язъе а тарлуш яр. Цхьабакъда, хІанз ше йолча тайпара а дика мегаргйолаш я из.

Заметка язъяра бахьан да — инженер вар. Профессешка гІолла хьахьекхад советски юртарча вахара керда гІулакхаш. ДІа-юха деча къамаьлаца авторо из статья язъяро сакъердамегІа, дика кхетаергйолаш хулийт материал.

* * *

ХІаьта малагІа гІулакхаш доаккаш хила еза информационни заметка? Лоацца аьлча, уж гІулакхаш укхо чулоац.

Обществана хьаштйола белггалара, цхьа тема хьа а лаьца язъе еза заметка. Дикагіа дар, из информационни хоамаца ювзаенна хилча, вешта аьлча тахан е селхан хинна событи е факт ювцаш болча хоамаца. Таханарча дийнахьа эшаш дола хІамаш дувцаш хила беза кепа йоазон тІа боалаш бола моллагІа а информационни хоам, — хроника, массаза язъер санна йола заметка, шерра язъяь заметка, кхыяр из яле а.

Кхетамца, автора уйла хьахьокхаш хержача факташа тешавеш а хьехам луш а хулийт заметка.

Факташ кхаьгагІа ме хул, уж ешар дукхагІа кхетаву цар.

Заметка тІа болх беча хана, из сакъердамегІа а дикагІа кхетаергйолаш а, факташ дикагІа мишта хоржаргьяр-хьогІ (фактагара шийгара, диалогагара дІайолайнча я-хьогІ из бакъахьа) яхаш уйла е еза. Канцелярски меттала язъе ца а гІерташ, кхеталуш, кхоасталуш болча шаьрача меттаца язъе хьажа.

Нагахьа санна езе редакце е хьай новкъосташа деннача хьехамашка хьежжа заметка кхыча тайпара оттае. Іа къа дукхагІа хьеге, безам дукхагІа тІабохийте, творчески уйланца язъе гІерташ хьо хуле, хьа зІамига произведени дикагІа хургья.

Вай классикаш дикагІа беша, хадданза Іомае рабселькорийн журналистийн дикагІа йола творчество.

Дукха, боарам боацаш дукха хІамаш хьахьокх вахаро, гонахьара дар дикка зуьш, наьха, шийца цхьана къахьегаш болча новкъостий гІулакхаш теркалдеш волча сага. Бокъонца рабселькоровски гІулакх дезаденна волча сага ховргда дукккача факташта юкъера эггара сакъердамегІа, лоархІамегІа яраш хьахаржа а, долче, творчески уйла тІаяхийтачул тІехьагІа, материал малагІча тайпара оттае еза а.

ХІара заводе, хІара юрта районе, колхозе, хьу тедача, чкъаьрий доаача промысле — массанахьа а кхеккаш латт хьахьегама вахар. Боккха а зІамига а мелволча саго, масса тайпа професеш йолаш болча берригача советски наха дакъа лоац ССКП XXI-ча съезда исторически решенеш кхоачашъеча, парте XXII-ча съезда дика кийчо еча, семилетка ханал хьалха кхоачашъяр духьа деррига халкъо лоаттабеча къовсаме.

ХІара доагІача кхьахьегама дено дика кхааш кхуьх вайна, керда заводаш болх бе йолаялийтай, школаш хьайийлай, яхаш. Вай доккхал ду керда машинаш хьаеча инженерашен конструкторашен доахача толамех. Из долла хІама советски сага духьа, цун вахар тоадар духьа деш да. Цу доллача хІамаех яздар — сий долаш а бакъахьара а дехкар да

Н. ПОТАПОВ.

Сихде ялат чуэцалга

Чуийнна ялаташ чуэцаш боаих Курчалоевски района XX-ча партсъезда цІерачча колхоза механизатораш. Деррига ялаташ 8—10 дийнахьа чуэца лаьрхІад цар.

Ший болх дика кхоачашбеш хьайоатІа Нохч-ГІалгІай АССР Лакхехьарча Совета депутат А. Ахмедов керте латта тракторни бригада коллектив. Районе эггара хьалха ялаташ чуэца арабаьлар уж. ХІара сменах йола норма 150—200 процент кхоачашъеш къахьег Х. Умаева, А. Ломалиева.

Ишшта дика къахьегаш ва комбайнер Ш. Эльдаров а. Цхьан дийнахьа 18—20 тектара тІара кІа оард цо. Царел тІехьабусаш бац шофераш а. Масала, Х. Мусаева шин комбайна тІара кІа дІакхуьхьаш сменах 18—20 рейс ю.

Хьаттаяшка деш дола балхаш механизированни ца. Болх беш шиъ ялат цІендуи тІадоттеи машинаш я. Царца болх беш ва комсомолец А. Довтаев.

Цул совгІа цига болх беш Ще уголок я. Делкъийна хІама дуача хана газеташ, журналаш деш болхлошта библиотекара — агитатора Абдрахмановас беседаш ю механизаторашца.

Б. АХМАДОВ.

Сталинградски областе ялат чуэца доладеннад. Эггара хьалха ялат чуэца болабелар Светоярски района «Сталгрэс» яхача совхоза болхлой. Ялат чуэц хьаькхари ардари къаьста а долаш.

Цу боахама дикагІа волча механизатора лафетни жатка машиниста Владимир Руднева хьалхарча дийнахь болх геттара дика а беш норма 110 процент кхоачашйир.

Сурта тІа: В. Руднев рожь хьокхаш воал.

С. КУРУНИНА сурт, ТАСС фотохроника.

Т. ТЕБОЕВ.

ГІишлошъерий бригадир

(ОЧЕРК)

ГІАЛГІАША «Нана Наьсаре», аьнна цІн йоаккхаш хинна ГІалгІайчен центр пачхьа хана купеций поселок хиннай. Алхха цхьан улицах даьгІа купеций тикалгаш чухинна цІеноша а башха йоккхача говзалца хьалдаь хиннадац. Цу хана хинна а бац гІишлошъяра говзал йолаш бола гІалгІай.

Хьалха хиннача купеций поселкана цхьа чо а тара яц хІанз Вокзале. Цох хулаш латт йоккха административни а промышленни а центр. Коммунистически парте а Советски правительства а йоахко ярца овлаш тІара цувцалуш латт поселка сурт. Сихха цегІайоагІаш латт гІалгІай болхлой класс а. ХІанз гІалгІаша Іомаяьй дукхха а тайп-тайпара говзалаш, уж Іомае мел эша хьалаш долаш да вай советски мехка. Из къаьгга гучадоал Наьсарен-Вокзале еш латтача кердача гІишлошка хьежача.

...Шаьхьенна уллача кирпишкий завода юхье гІолла керда билла асфальта никъ ба, кІанз хьалъеш латтача электроинструментий завода тІабодаш. Гонахьа яьча кирпишкий карто чулаьцача йоккхача майдан тІа туш я низ бола башенни кран. Гаьно дІахьежача шозза, кхозза вІаштІара цаь цІеношш да. Уж хьаллу завода болхлошта. Ди тІехьа лаьхлуш латт завода керттерча корпуса пенаш.

Къаьстта чІоагІа дог гІоздоаккхаш да завод хьалъераш цуккагІа бараш гІалгІай хилар. Кхо ювзар болхло волча цу завода директор ва гІалгІа — къона инженер Мальсагов Арсмак.

ГІишлошъеча майдан тІа тха теркам тІабахар цхьан зІамигача сага. Маьлхо Іаьржъяьча цун юхьо хьахойтар конторе болх беш из воацилга.

— Ибрахіам, чехкагІа юхавеллахь. Ма гой хьона маркхал кхоачалуш латтийта, — йоахар цо шоферата. — Махьмад, маркхал цхьаннахьа дуккагІеи кхычахьа кІезигагІеи бекк Іа. цудухьа шув нийса хилац хьа,— яхаш хьехам тел пенаш дотташ воаллачоа.— Живарий, сухал белаш, лакхе кирпишкашка хьежаш ба,—йоах кирпишк йотташ болхжарашка. Йоккхача башенни крано хьал а айийнйя лакхе боахкача строителашта юхе шортта Іоттаю кирпишкашц чуйола контейнераш.

— Тха Асхьаба болх массаза а кхеккаш хул. КІаьдвалар яха дош фуд ховш дац цунна,—йоахар гІишлошъеча участка начальника Сосламбеков Махьмада.

Юстара дІа а этта тоъал ха яьккхар оаха цу тІах аьнна а, лоІам болаш а волча зІамигача саго беча балхата хьежаш. Лоацца дика кхетаергйолаш цо тийннача указанеша, цун дІа-юха вахаро, кхыметтел цун бІарахьажаро а хьахойтар ший професси чІоагІа дукха езаш а, болх кІоарта бовзаш а из волча.

Казахстанера Нохч-ГІалгІай республике ше цІавеча райбольниче кассиралла балха эггар Асхьаб. ХІаьта цун вожкхагІа вола воша — Абукар каменщика балха вахар.

— Дега боккха салоІам хул хьай кулгаша Іа хьадаь гІирсаш бІаргадайча, — яха дешаш Абукара оалаш кает-каста юзар Асхьаба.

Цхьан сарахьа геттара гІозваьнна цІавера Абукар.

— Асхьаб, хезаьдий хьона Наьсарен-Вокзале йоккха завод юл, аьнна? Из фуд хой хьона! Вайнаха шоаш, шоай кулгаша хьалъергъя из. Хьа метта юо валаре шек ца воалаш цига балха гІоргвар со,— аьлар цо хаьжда.

Дукха ха ялапехьа больница керттерча лора истола тІа уллар, балхара мукъавалийтар дех аз, аьнна, кассира Гойгов Хьамида Асхьаба язъяь заявлени. Дехар кхоачашдир.

..Из цар 1960 шера февраль бетта. Іа, шелал, хотта. Асхьаб заводе вІашагІъехкача, кхаь бетта Іомавала везача, каменщикий курсе ученик ва. Іурра денз сарраца шаьрача ара гІишлой материалаш хьатІаккхуьхьаш хила везар. Ала дезаш а цац цунна мелла хала дар, бакъда халонех кхералучарех вац Асхьаб.

— Дергда аьннар кхоачашдаь хила деза — ишшта да хьаьналча къахьегамхочун, мугІаперча советски сага Гойгов Хьамида дезала закон. Дег тІара, хьаьнала къахьегишта — из да цу дезала бахар. Да — совхоза болхло, къонгаш Исропал — ньехархо, Абукар — каменщик, Асхьаб — каменщик, хІаьта эггара зІамагІа вар школе деша вагІа. Нана — дика цІен-нана я.

— Хьаьнала къахьегаш дезал ба, оал царех юртахоша. Из къаьгга хьахьокх Асхьаба вахаро. Кустанайски областе Пешковски районерча Смирновски юкъерча школе ишшта класс яьккхий цо.

Асхьаба даси нанаси институте деша гІолга вІаштІехьа хІана даьккхадац-хьогІ цунна? ПІагІертта ше хІана хьежавац-хьогІ из деша вахаро? Уж хаттараш дата дера сона Асхьабаца къамаьл деш, цІаьхьа из хьаттар аз цунна. Ер ца цо денна жоп:

— Бакъда лакхера дешар дийша валар. сона дагадоалла дукха ха я, хІаьта а бокъонца ший болх бовзара цхьа теори хар тоъам бац. Производстве кІезига-дукха болх а баь деша вахача теори Іомае а аттагІа хурца.

Дукха ха йоацаш мара вахара наькъ тІа ца ваьннача гІалгІай зІамигача сагоишшача хьаькъалца жоп даларо из гаргагІа вовза уйла чуйоссийр сона. Цунца а гІишлошъяра участка кулгалхошца а даьча къамаьлах гучадаьлар каменщика ученик волча хана а балха говзал Іомае ІІертарал совгІа, цІеношш сихагІа дотгара фу де деза хьожаш а Асхьаб хиннилга. Курсаш йистеяьхачул тІехьагІа Гойгова болх баьча бригадо хІара денна 30 кубометр пенаш дотта дезар инструментальни цех хьалъеча, хІаьта хьалдоттараш 25—26 метр мара дацар. Болх массане а дика ма бой, материалаш ханнахьа хьа ма кхуьхий, хІаьта а задани кхоачаш а яц. Цхьа бахьан доацаш мичад из, яхаш уйлаш йора Асхьаба.

Бригада деррига членашка хьежа ваьлар из — балха чостара волаш цхьаккха а ваццар.

— ТІехьа хІана дус-хьогІ тхо?— юха а хьаоттар хаттар.

— Абукарца дагаваьлча бакъахьа ва, аьнна дага а деха сарахьа чувахар Асхьаб. Из чувеча вожкхагІа вола воша цІагІа вар. Цун хІама дІахатта ца дезаш Абукара ше хьахьаьтар:

— Вай завод хьалъелга мишта лел?

— Болх во лелац, — аьлар Асхьаба. Цхьабакъда, тха бригада гІулакхаш-м дац дика. Массане а шоай лур деш къахьегаше а балха заданеш кхоачашъяц-ях оаха.

— Материалаш ханнахьа хьакхуьхий шоана?— хьаттар Абукара.

— Уж ханнахьа хьакхуьхьаше а тхоаш тІехьадусийта ма дий сона дагадоаллар а.

— ТІаккха бригада хІара члено беча балха теркам бе беза. Массане а дег тІара, цІена болх бойя заданеш кхоачашъе еза оаш,— аьлар Абукара.

Іурра балха ма ве а зем баха ваьлар Асхьаб. Дукха ха ялалехьа цунна зеделар цхьан метте балха воаллача шин каменщикех цхьанне ши кирпишк Іоюллача юкъа вокхо кхоъ юлгилга. Кхо кирпишк юлгачо ше латтачара кулг дІа а кховдадийя хьаацар Іойилла еза кирпишк, хІаьта вож — кирпишк уллачахьа деррига дегІ дІа а дерзадий Іокховдар из хьаэца, цудухьа цун вІаштІехьдалацар вожхо санна цхьан хана чухь кхо кирпишк Іойилла. Ишшта болх беш дукхха а гучабаьлар бригадаца.

Саррахьа, къонача каменщика мотадарца, бригаде собрани а яь белгалдир заданеш кхоачаш ца яра бахьанаш. Ши ди а далалехьа заданеш кхоачашъе ваьлар бригада.

Ишшта балхах дог лазаш вола Асхьаб дукха ха ялалехьа каменщикий бригадиралла вохийташ приказ техар гІишлошъеча управлене.

Къахьегамо ираз дахь — ишшта я коммунистически мораль. Асхьаб бригадиралла ньожавар боккха тоам хиннна тІаийца цун цІагІарчар. Массанел чІоагІагІа дог пІоздаьнна ва Абукар. Цо ньехам баларах дезалла юкъе цхьаьхха а строитель тІакхийтар.

Дика лел Гойгов Асхьаба бригада гІустаккхаш. Инструментальни цех заводе эггара хьалха болх бе йолаялийта езаш я. Асхьаба бригада хьалхашка дехкар оттадьдар цун чоа, пенаш 15-ча мае хьалдетта даха аьнна. Бригада хьа а гулъяь из дагаваьлча соцам бир дунен халкъий барт-цхьоаГІоя Ди — 1-тІа Май тІакхоачаш болх йистебаккха. Денна дош сийленца кхоачашдир. Завода керттерча корпуса ши пролет ялах 1962 шера 1-ча январе яккха езаш я. Укказа а ший хувцамаш дир бригадо. Укх шера 1-ча декабре объекташ дІаяла лаьрхІад цар.

«Берригаш а — цхьаннегахьа, цаІ — массанегахьа» — бригада члений хувцалургдоаца закон да. Бригаде 39 саг ва, царех 10 кхалсаг я. Массане а цхьа барт болаш бу шоай болх. ХІара денна заданеш 170—180 процент кхоачашъю. Къаьстта теркам тІабохийт балха дикал лакхха хилара. ХІаравар ше беча балхата ньежа ца Іеш дІахьожам лоаттабеш ва ший новкъоста беча балха а. Цудухьа брак яхар фуд хац бригаде. ТІехдика болх бу. Могушков Махьмада, Маркиев Іийсас, Албогачиев Мустафас, ишшта кхычар.

Массанахьа а гуш да Асхьаба болх дика тІаштІехьбаккха ковш хилар. Цун бригадацара каменщикаш дикагІа бараш ба. Балхах дика цакхетар балха говзал йолчунца дІанийсваьв.

Дукха балхаш да къонача гІишлошъярхочун производствера ваьлча, цІагІа де дезаш а. Сарахьа цо тІагІертта кийчо ю институте деша хара. Дукха ха йоацаш цо болх беча цхьа вахантни моттиг еннай институте деша. Дукха уйла ца еш эггара хьалха Асхьаба цІн яьккхар цига ваха.

— Цига ваха оттаварах са доккха сий даьд. Из институт йоаккхарг хилара шеко яц,— йоах Асхьаба.

Из сий даь Іийнабац цун, хьалъеш латтача завода коммунистий боккха тешам а беннаб цох. Дукха ха йоацаш первични партийни организаце ССКП члена кандидаталла дІайийцаб из. Цу гІулакхо совбоаккх Асхьаба коллектива хьалхашкара бехкткхам. ХІаьта цо из дика кхета а ду, гІулакхаца жоп а тел.

Пишлошъерий коллективе ишшта ший ираз корадир къонача гІалгІапаш 15-ча мае хьалдетта даха аьнна. Бригада хьа а гулъяь из дагаваьлча соцам бир дунен халкъий барт-цхьоаГІоя Ди — 1-тІа Май тІакхоачаш болх йистебаккха. Денна дош сийленца кхоачашдир. Завода керттерча корпуса ши пролет ялах 1962 шера 1-ча январе яккха езаш я. Укказа а ший хувцамаш дир бригадо. Укх шера 1-ча декабре объекташ дІаяла лаьрхІад цар.

«Берригаш а — цхьаннегахьа, цаІ — массанегахьа» — бригада члений хувцалургдоаца закон да. Бригаде 39 саг ва, царех 10 кхалсаг я. Массане а цхьа барт болаш бу шоай болх. ХІара денна заданеш 170—180 процент кхоачашъю. Къаьстта теркам тІабохийт балха дикал лакхха хилара. ХІаравар ше беча балхата ньежа ца Іеш дІахьожам лоаттабеш ва ший новкъоста беча балха а. Цудухьа брак яхар фуд хац бригаде. ТІехдика болх бу. Могушков Махьмада, Маркиев Іийсас, Албогачиев Мустафас, ишшта кхычар.

Массанахьа а гуш да Асхьаба болх дика тІаштІехьбаккха ковш хилар. Цун бригадацара каменщикаш дикагІа бараш ба. Балхах дика цакхетар балха говзал йолчунца дІанийсваьв.

Дукха балхаш да къонача гІишлошъярхочун производствера ваьлча, цІагІа де дезаш а. Сарахьа цо тІагІертта кийчо ю институте деша хара. Дукха ха йоацаш цо болх беча цхьа вахантни моттиг еннай институте деша. Дукха уйла ца еш эггара хьалха Асхьаба цІн яьккхар цига ваха.

— Цига ваха оттаварах са доккха сий даьд. Из институт йоаккхарг хилара шеко яц,— йоах Асхьаба.

Из сий даь Іийнабац цун, хьалъеш латтача завода коммунистий боккха тешам а беннаб цох. Дукха ха йоацаш первични партийни организаце ССКП члена кандидаталла дІайийцаб из. Цу гІулакхо совбоаккх Асхьаба коллектива хьалхашкара бехкткхам. ХІаьта цо из дика кхета а ду, гІулакхаца жоп а тел.

Пишлошъерий коллективе ишшта ший ираз корадир къонача гІалгІапаш 15-ча мае хьалдетта даха аьнна. Бригада хьа а гулъяь из дагаваьлча соцам бир дунен халкъий барт-цхьоаГІоя Ди — 1-тІа Май тІакхоачаш болх йистебаккха. Денна дош сийленца кхоачашдир. Завода керттерча корпуса ши пролет ялах 1962 шера 1-ча январе яккха езаш я. Укказа а ший хувцамаш дир бригадо. Укх шера 1-ча декабре объекташ дІаяла лаьрхІад цар.

«Берригаш а — цхьаннегахьа, цаІ —

ДОАЗОЛ ДЕХЬАРА

Английски эскараш Кувейте

ЛОНДОН, 2 июль. (ТАСС). Кхы тIа а керда английски эскараш дохийт Кувейте, яхаш хоам бу Кувейтерз Рейтер яхача агентства корреспондента. Са хиллалца эскараш Іодоассадеш лаьттар граждански аэропорте. Иштта цу гIулакха пайда ацаш я тахан Кувейтера 10 миль таьна яьссача ара хьалъяь яланза йола аэродром а.

Английски эскара викало баьча хоамах, селхан «Бульверк» яхача авианосца тIара вертолеташца дIавигар десантно-диверсионни отрядех вола 600 салтге. ЧIоагIа къайле йолаш чакхдаьккхар из гIулакх. Кувейта къилбаседа-малхбузен оагIорахьа 7 миль таьна уллача Джалазор яхача лоамий довкъаштта юхье дIатIакхаьчад эскараш.

Сатоссаш 11-ча гусарски полка (гусарски—тIъовра денз йоахаш хьайоагIаш а хIанз цхьадолча бронетанкови эскарий доакъоех йоаккхаш а йола цIи я.—**Ред. белгало**) дивизион кхаьчар Кувейте, йоах дIахо корреспондента. Дивизиона танкаш хIанз Іоьяха яьннай, хIаьта броневикаш Кувейта доазонна йисте Іойоахаш латт.

Ах бийса яьннача пана «Биверли» яхача самолетаца хьакхаьчай Бахрейне пIолла чакхъяьнна 24-ча гIишлой бригадацара авангардни группа.

ЛОНДОН, 3 июль. (ТАСС). Английски оборона министерства селхан хоам бIиг, керда английски десантнии танковии эскараш доагIа Кувейте, аьнна.

Халкъагахьа бувл салтий

ХАНОЙ 3 июль. (ТАСС). Къулбехьенвьетнамски Іаьдала карара салтий халкъагахьа бувл. «Кортамукъале» яхача къулбехьенвьетнамски агентства беча хоамах, Ка Мау яхача провинце ягодиньдьемовски эскарца гIулакх деча нахах кхы а пхи саг дукха оа йоаццаш шоай герз а тIехьа повстанцех дIакхийттав.

Цу районерча ягодиньдьемовски салташа патриоташта дуккха тIема кхоачам бахьийтаб.

Фонт-Динь яхача провинце Къулбехьен Вьетнама патриотически низех дIакхийттав ши салтен ши эпсари.

АЛЖИРСКИ ХАЛКЪ ТIЕХЬАШКА ДАРГДАЦ

ПАРИЖ, 3 июль. (ТАСС). Алжирцех цхьайтта саг вийнав, 72 сага човнаш яьй—иштта летар французски эскараш алжирцех—Алжире, Оране, Блиде, кхыча алжирски городашка хиннача йоккхийча забастовкашкен патриотически манифестацешкен дакъа лоацаш хиннарех.

Кхалнахи, бераши, боккхий нахи юкъе а болаш болча итташ эскараш алжирцаша селхан шозй городашта юкъе ара а баьнна, цIаькха а хьахьекхар кортамукъеи ший лоIамеи йола Алжир бахьан долаш къовсам лоаттабе лаьрхIа шозш хилар.

Эвнане еш лаьтта переговораш французски оагIоно шийгахьара соцаьчул тIехьагIа Алжире эттача хьало тешалду цу мехкара тIом берригача наьха юкъара тIом а хинна дIаболабенна хилара, цу тIем тIа Алжира къам мукъадаккхара Фронтагахьа а долаш къовсам лоаттабеш деррига алжирски халкъ хилара. Селхан хиннача забастовкан йоккхийча манифестацешеи дерригача цуненга дIахьекхар, кортамукъеи ший лоIамеи хилар духьа ше лоаттабева къовсаме Французски танкашеи пулеметашеи алжирски халкъ тIехьашка доккхаргдоацилга.

Парижски кепайоазон политически обозревателаша нийсхонца белгалдоах, Алжирера тIом йистебала боалл, аьнна инарала це Голла заявлени яьяле а, ерригача территоре латт Алжира къамий-кортамукъален эскара отрядашца французски эскараша беш бола тIом, яхаш. Французски правительствага Алжир ца екъийта гIаьрхIа да алжирски халкъ. Кердача французски плана біеха гIулакх да, мехка бахача берригача нахах нийсса ахаш Алжирах цо дIахоадабеш хилгаьл совгIа, 90 процент дола цун промышленнии юртбоахамеи кхоачамаш дIакъоастадеш а хилар.

Цу плано цIаькха а тешал ду, НАТО мехкдаьтта магнатийн «стратегийн» хьашташ цо Алжирера тIом соцабарали цига машар оттабарали чIоагIагIа лоархIаш хилара.

Алжира къамий-кортамукъален Фронто баьча тIахьехамах 5 июле берригача мехка белгалдоаккхаргдолаш да мохк ший лоIаме а бIарча а хилийтара тIехьа, Алжир колонеш а яь екъара духьала лоаттабеча къовсама ди.

Советски Союзо Пакистана ду новкъостал

КАРАЧИ, 3 июль. (ТАСС). Пакистана советски оборудовани лургIоллаш а цига Советски Союза специалисташ бохийтаргболаш а йолча соглашенена кулгаш яздаьд ужказа тахан. Уж соглашенеш оттаяьй 1961 шера 4 марта Пакистана технически новкъостал де аьнна яь хиннача Советско - Пакистански соглашенега хьежжа.

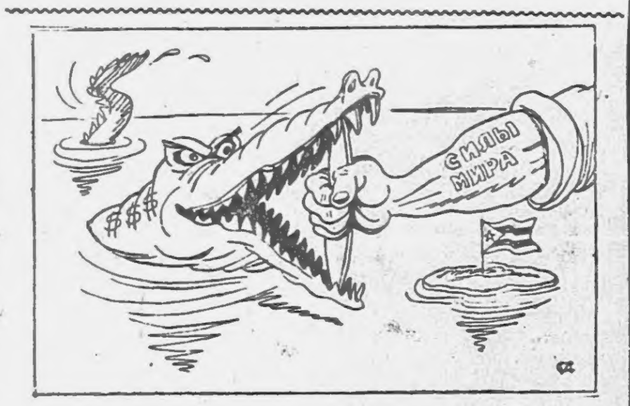

«—Янкаш — хьаштбац!!!»

И. Сычева сурт. ТАСС фотохроника.

КЕРДА ДЕТСАД ХЬАЕЛЛ

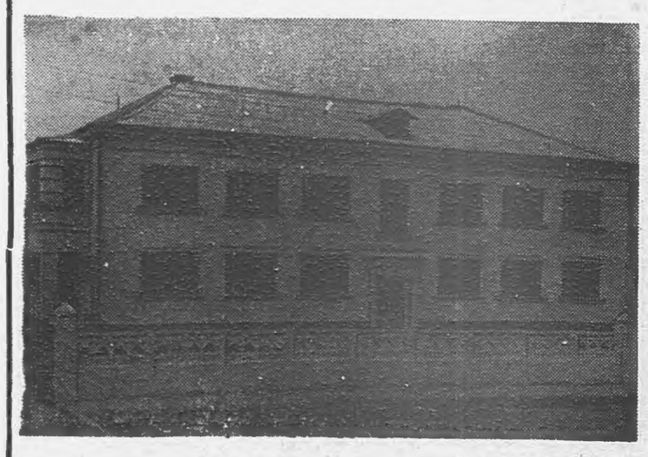

Грознерча Калинина цIерахча поселке «Чечнегстрой» треста № 1 йолча гIишлош еча управлене хьалъяьй 100 моттиг йола детсад.

Берашта хьаькъал, кхетам балара, культурни хьалкхедара эша дукха гIулакхаш вIаштIехьдаьхад, мел эшар Іалашдаь кийчъяьй детсад. Керда хьалъяь детсад шозза вIаштIара даьча цIенощка я. Еррригача детсадера бераш шо-шоай ханаш йола бераш чу а доагIаш йиъ группаех дийкъа хургда. Цу гIулакха хIара группана лаьрхIа санузел, умывальник, барзкъаш Іодоаха моттиг, лора, воспитателашта, заведующена лаьрхIа къаьст-къаьста кабинеташ кийчъяьй, иштта кхы а дукха хIамаш вIаштIехьдаьхад.

Детсадера бераш тайп-тайпарча ловзоргех ловзаргдолаш лаьрхIа моттиг кийчъяьй коа.

Укх деношка эксплуатаце дIаеннай детсад.

Сурта тIа: Калинина цIерахча поселкера № 74 йола керда детсад.

И. Плнева сурти текстн.

АргIанна йоагIа „Агитатора блокнота“ номер

Кепа теха эраьнна а журташ яздаьрашта дIаклухьийташ а я ССКП Нохч-ГIалгIай обкома пропагандаи агитацеи отдела «Агитатора блокнота» аргIанна йоагIа, 13-гIа номер.

Номер тIа кепа техаб Советски Союза Коммунистически парте Центральни Комитета Пленумах бола информационни хоам а «ССКП Программа проекта хьакъехьеи» «ССКП Устава проекта хьакъехьеи» Пленумо баь соцам а.

«ТIехьатетта йиц йоаца агитаторий декхараш яхаш я хьалхара статья.

Блокнота тIа да «ССКП XXII-ча съезда сийна лелаеча яхьа дневник».

«Беседа е» яхача рубрика кIал кепа теха я Нохч-ГIалгIай АССР заслуженни агроном М. Ковальске язъяь «ШозлагIа хьокхаш йола баьцаши шозлагIа дIаювш йола культураши — совнагIа доакъар да» яха статья.

«Агитаце опытацара» яхача разделе язъяьй «Ялаташ чуацачара агитаци» яха ССКП Наурски райкома секретара И. Федоровеи «Политически болх беча хана хIара саг юкъелаца» яха ССКП Ленински райкома пропагандаи агитацеи отдела заведующе А. Бабаджановеи статьяш.

«Вошал долча социалистически мехкашка» яхача рубрика кIал кепа техай «Керда пятилетка ювцаш ба хьалхъа Монголе къахьегамхой» яха В. Титкова статья.

Агитатора долча новкъостала кепа техай «Хьайла фу пайда боал юртбоахама машинашка йоккхача скоростаца болх байтача» яха цифраши факташи а июль бетта беседаш яра йолча темайи литератураи указатель а.

Дуккха бIаь шераш хьалхагIа хинна хIамаш

Нохч-ГIалгIай республика районашка болх беш я СССР Іилмай Академе археологе Института археологически экспедице, республикански краеведене музея, Нохч-ГIалгIай истореи, меттеи, литератураи Института, Эрмитаж яхача ленинградски музея отрядаш. Іалаьмате доккха хIама гучадаккхад исторически Іилмай кандидат вола В. И. Морковин керте латтача тохкома отрядо. Ведана районе, Къезана-Іама юхье, кораьй хьалхарча наха болх беш лелаяь 20 совгIа къаьнара кхерех яь оатхал. Царна юкъе я цIенош вIашагIхоттача юкъе ухийташ хинна йоккхий Іоакъий, осташ, вабаш, жIовнаш, палеомита ханагара вайга хьакхаьча кхыйола хIамаш. 40—30 эзар шу ха йолаш я уж хIамаш.

Боккха исторически лоархIам болаш хIамаш я уж кораьраш, хIана аьлча хIара палеолитически памятник чIоагIа лоархIам болаш да эггара хьалха лаьтта хьа а хинна бахаш хиннача наьха хьал довзара. Уж тайпа памятникаш хIанзалца корадаьдац Нохч-ГIалгIай республикера.

Общественни тIахьожам лоаттабе школаш кийчъяра

Хьалъеш лаьтта школа ХIАНА СОЦАЯЬЙ

Дукха тIулакхаш да хIанз халкъа образоване болхлой, культалхой, кхоачаще дезараш.

СалеIа даьнначул тIехьагIа сийрдача а шаргIатача а классашка берий деша йиш хилийтара школаш тоае, кIираш тоха, басараш хьакха, пишкаш вIаштIехьъяьха, хьалхе йолаяь керда школаш йистеяха еза.

Укх деношка Сунженски районерча 1000 совгIа бер деша цагIача Карабулакски юкъерча школе цаха хилар тхо. Ялх филиал а яь йийкъай школа, цIенош катий а шаргIата доацаш а да.

Халача хьалашка болх беш я школа. Классни цIенош занятеш яра кийчдаь цац. Перерыв йола ка коридорашка яккха йиш йолаш цац бераш. Готта а баьде а я уж. Кхаь сменах хул цига занятеш.

— Ер жхоалагIа шу да, — йоах юкхьанцарча классашта хьехаш йолча Л. А. Точилинас, — 550 моттиг йола школа юрта хьалъе йолаяь, цхьабакъда, хьалтяь йоалаш яц.

Бакъда школа хьалъяра балхаш во лелаш хилар. ХIанз мо мара кхы сухал ца беш цIахо а из хьалъеш хуле, кхы а кхаь шера хьалъе езаргъя из.

Малав бехке? ХIана саийтай школа хьал ца еш?

Хьу яхийта ца езаш дола деррига балхаш совнархоза СМУ-10 даь яьнна дуккха ха я. Пенаш хьалдетта а царна штукатурка яь а яьннай, чура тхов IогIабиллаб. ХIанз тIабахийта безаш тхов ба, кIаьта йолаш хьу а яц.

Эгтара хьалхагIа ешараш да 48 куб. м. гIайбаш, 89 куб. м. ардаж, 760 кв. м. столярни хIамаш.

Совнархоза гIишлош кийчаеи стройматериалаш кийчъечеи управлене а цун жулгалхоша ян: Смоглюковеи Сидоровеи шоаш а дуккхаза яьхаьар 15-гIа май кхачалехьа Карабулакски юкъера школа хьалъяра мел эша стройматериалаш хулийтар-гья, цхьабакъда, гIишлош ераш хIанз а из дош кхоачаш хиларга кьежаш батIа. Укх шин бетта болх баьбац школа хьалъеш. 7 эзар сома зе хиннад паччахьалкхенна из бахьаьн долаш.

СМУ-10 начальник М. А. Сапроновичеи прораба Ю. Д. Кулаевеи дош лу керда дешара шу доладалале шин сменах бертболаш болх вIашгIехьа а баьккха, школа хьалъяь яккха аьнна, нагахьа санна укх ценошка шоашта эшаш йола хьун хIамаш Іалашйойя. Цхьабакъда, школа хьалтяь яккхара кастлашка новкъостал хург эма дий аьнна даха цог дац, йоах Совнархоза гIишлош кийчечеи стройматериалаш кийчъечеи управлене.

О. ГАДАБОРЩЕВ.

Дешархоша къахьегамца дакъа лоац

Укх шера къаьстта къахьегамца дика дакъа лоацаш хьабоагIа Наьсарен района Яндарерча юкъерча школа дешархой. ХIанз чуийнна кхашкара балхаш деш я школа дешархой производственни бригада. Цу бригада лелаю 12 гектара тIа цIайийна хьажкIаш.

Доккхий декхараш тIаийцад шу бригадацарча дешархоша укх шера. Цар лаьрхIад хIара гектара тIара 60 центнер фуаьтяьха хьажкIаш яргIолаш уж хьалкхее. Цул совгIа школана хьалхашка тайп-тайпарча сомий 300 та цIаеГIа беш тоаяьй, хIаьта кердача дешара шера школа кийчъяра це мел деза ремонтни балхаш даьд.

Уж балхаш деча къаьстта дика къахьийгад бригада жерте латтача Б. Султыгова, бригада членаша Л. Долгиевас, Р. Бакаевас, иштта кхыбараша а.

І. ГАНИЖЕВ.

ГIорьяьнна хор — Грозне

Эрсий халкъа иллеш вIамита волча хана денз геттара дукха дезаш кхиннача М. Е. Пятницке 1911 шера вIашагIъеллай эрсий халкъа хор. Тайп-тайпарча юрташкара пулбаьб цо эрсий иллеш дика ала ховш бола говзанчаш. Цу шера эттара хьалха хоро Москве оттадаь концерт геттара чIоагIа раьза хиннна тIаийцар зрителаша.

Цу хана денз 50 шу даьннад. Цхьабакъда, цIаккха а къалургйолаш яц хор: вай мехка халкъа таланташ цухьовлаш бола хьаст лакъарйболаш баьц, тIехь-тIехьагIа юкъе йоагIа керда таланташ. Хоро уттацу концерташ массайолча моттигашка безаме тIаац зрителаша, хIаьта артисташта дегчура баркал а оал халкъа искусство шерра дIайовзийтарах. Шаккха а дицлац хора коллективана 1918 шера 22 сентябре хинна хIама—концертага кьожаш В. И. Ленин хилар. ШоллагIча дийнахьа М. Е. Пятницкеца къамаьл деш Владимира Ильича белгалдаькхар дIахо халкъа творчество шерагIа цIайовзийта езийта. Берригa низ тIабахийта кхоачашду хоро из гIулакх.

Укх деношка Грозне концерташ уттадеш я М. Е. Пятницке цIерах йола паччахьалкхен эрсий халкъа гIорьяьнна хор. Боккха тоам хилар цунах Грознерча зрителашта. Сакъердаме а кхетамца вIашагIъелла а я хора программа: цухка да тайп-тайпара халкъа безаме иллеш, чоалхане халхараш, беламе частушкаш. Таханарча деношца бувзам болаш я номераш. Иллеша, халхарашца артисташца дувц советски халкъа пурпала гIулакхаш.

Дувцилга йоацаш дика я хор, хIара илли оал цо чулоацам кIоарга кхетабеш, цхьатарра оаз кожийташ. Иштта дика я халкъа инструменташ орхестр а.

Безаме чIоагIа тIоараш детташ тIаийцар Грознерча зрителаша М. Е. Пятницке цIерах йолча гIорьяьннача хора концерт. Дегчура баркал аьлар цар артисташта цог гIоздоаккхаш йола искусство гойтарах.

А. АБУКАРОВ.

Дунен халкъашта юкъера гIулакхаш

Деррригача дунен политически деятелийн общественноста викалийн уйла тIаяхай укх деношка Азера машар чIоагIбареи Германе дош машаре къоастадареи проблемашта. Уж къоастаяра никъ хьалъеккаб Кремле кинначa советоко-вьетнамски доттагIлен митинге Н. С. Хрущева даьча къамаьцца дIахо а яьшхача машар безача советски предложенеш тIа. Ший арахьарча политикаца Советски Союз цхьаккха а кхыдар де тIертац Европен Азеи машар чIоагIбе, дунен халкъашта юкъера оьал тоаде, халкъашта юкъера доттагIали бартцхьоагIои чIоагIъе мара. Духхьал из де лерхIаш я Германеца машар барах йола вай предложенеши Лаоса дош машаре къоастадарах йола советски позиции, кIаьта иштта Советски Союза Европан Азеи вежарашца йолча республикашца чIоагIлуш дола доттагIали вIаши леладу гIулакхаши.

США доал деча гIозараша лелаер кхыйола политика я. Германски дешах йола машар беза советски предложенеш тIа а ца эцаш, цар дIахо а кхоккаду Азера оьал, цунна тешал деш я укх тIехьарча кIирагIара дуккха факташ.

ДИЗЗА ДОЛЕИ МОТТИЙТА ЛЕЛАДУИ ДОТТАГIАЛ

ДоттагIлен тIехьа вай мехка ена я Вьетнама Демократически Республика правительственни делегации Корейски Халкъа-Демократически Республика партийно-правительственни делегации, Советски наха цог чура даькъала бувц беза хьаьший шоай лаьтта. Вай дегаш гIаддуг цIаккха а кхы тIаоттаргдоацаш колониальни лоала кIалхара а даьнна, хIанз бIуберна гIа боахаш социализма новкъа болхача вьетнамскии корейскии доттагIаша доахача доккхача толамаша. Шеко яц, уж делегацеш вайшга яхкаро СССР-а, ДРВ-а, КНДР-а юкъерча доттагIлени вежарий гIулакхийн бувзамаш кхы а чIоагIергхиларах, Азеи дерригача дунен тIеи машара гIулакх чIоагIдара новкъостал цергхиларах.

Советски - вьетнамски доттагIленна хетаьяьча митинге къамаьл деш ДРВ-а премьер - министра Фам Ван Донга белгалбаьккхар шоай республика дегIайоалаеча советски новкъостала бола лоархIам. Советски Союзо хьаллоацаш хилар баьхан долаш вьетнамски халкъо толамца чакхйоаяхх мехка еш йола индустриализаци, дегIабоалабу юрта боахам, Іилма, культура. Вьетнамски вежарашта ценча дегца новкъостал деш советски халкъа дага дар духхьал цхьа хIама да: доттагIал дола мохк маосе оагIорахьа дегIабоалабара, цига бахача наьха вахара материални хьал лаьхдара гIо делга.

Иштта вежарий новкъостал цу вай мехко корейски халкъа а. Вай мехко новкъостал дир цунна американски империалисташа хьоабаьча тIемо яь хала човнаш чехка ерзаеча а социализм хьалъеш доккхий толамаш доахача а.

Шинна а республика правительствашен халкъашеи хадданза къовсам лоаттабу шоай дийкъа патта мехкашеи вIашагIтохара тIехьа, цу тIехь уж хадданза хьаллоац Советски Союзо, ерригача социалистически паччахьалхенаша, машар безача халкъаша. ХIаьта иштта хьале, агтара хьалха вIашагIккхийтача Штаташа а еш, малхбузерча паччахьалкхенаша шоашта мамотта цухьале ю къоастадаь дола вьетнамскии корейскии халкъаш вIашагIккхетара. Къулбехьен Вьетнамен Къулбехьен Кореян хьакъехьа США-с лелаю политика царех американски империалистически хьашташта тIехь пайда еца тIертилга мара кхы хIама дага долаш лелаяц.

1954 шерара Женевски соглашени йоха а еш, американски империалисташа Къулбехьен Вьетнам хьалйнзай тIема советникех, герзах, тирана Иго Динь Дьеман из хьаллоацаш болча океана дехьарчарнеи хьалхашка корта чубахийта безам боацача вьетнамски патриоташта къиза Іазап тIалоаттаду, мохк бехка диктаторски режим оттаяьй цига. Дукха ха йоаццаш Азе мехкашка го боаккхаш хиннача США вице-президента Джонсона Къулбехьен Вьетнам СЕАТО мехкашца цхьан мутIаре а оттайир, цун территори американски тIема базай системана юкъе а йохийташ, «кортамукъален линии я из» а аьлар цох.

Къулбехьен Кореера хьал кIама ца вашшаш Къулбехьен Вьетнамера дар санна да. Укхаза а цига санна доал деш я США доал деча гIозараша мамотта хьаллоацаш йола низ Іотъкъами бара режим. Къулбехьен Кореяна доал дераши цар доазол дехьара даьйи уйла е безам болаш бац Корея машаре вIашагIтохара. Къулбехьен Корея американски тIема плацдарм йолаш хилари КНДР-ана а Азерча машара а хадданза бола кхерам цох хилари ца царна дага дар.

Азера машар лорабара тIехьа а латт тхо, машара бола кхерам коммунисташкара хьабоагIаш а ба, яхаш цувцара тIера ба американски официальни деятелаш. Цхьабакъда факташа кхыдар йоах: Азерча машара кхерам тIатувс империалисташа, алхха цар.

Цхьаккха тайпа лаосски дош хургдацар, нагахьа санна США-я СЕАТОга гIоллара цар союзникаши цу мехка чурча гIулакхашта юкъе а ца тIертаре, цунах Къулбехьен-Малхбоалеи Азерча шоай агрессивни политика база е а гIийрта бецаре. Цунах хетта дагадохийтаргда вай, кIанз лаосски кхаь принца мехкара гIулакхаш машарца къоастадара программа хьакъехьа Цюрихе барт вIашагIа кхийтача хана, из барт чакхбаккхара кIанз а американски империалистически низий агентуро новкъарле еш хилар. Вьетнамен Кореян халкъашта а моццагIе барт вIашагIехьбаьнна хургбар шоай мехкаш вIашагIтохара, нагахьа санна кортамукъаленна а шоай лоIаме хилара а йола цу мехкий бокъонаш ца лоархIаш болча американски империалисташа шоай тийна болх лелабу мара.

Колониализмана духьала къовсам лоаттабеш дола Азе, Африка, Латински Америка халкъаш массаза а саькхувш да къаьнарча колониальни державай когаметта дIаотта а шоай доал халкъех хьоарчаде а безам болча къилбаседа-американски неоколониалистий гIулакхашкахьара кхерам болгах. Цудухьа тамаш а яц, машара хьакъехьа каст-каста моттийта еча заявленеца къайлакхухьаш долча США гIулакхаша са аьах ухийташ а нах шоай филал лакхъе езача кхоачабеш а хилар.

Тешаме доттагIий а тIагIоллара доттагIий а ба шоай лоIаме долча къонача мехкий халкъийн колониальни лакхийн. Вай мехко шийх тешам болийтаб Советски Союз мехкий кортамукъаленнеи уж шоай лоIаме хиларан тIехьа йолга, машара тIехьеи ха кхоачаеннача колонализмана духьалеи хадданза къовсам лоаттабеш йолга ховш долча цу халкъий. ТIагIоллара болча американски доттагIашта, шоай юхьмараш цар мелла чIоагIа хувце а, шоаех халкъаш тешийта а царга шоай сий дайта а моттаргдац.

Вай вьетнамскии корейскии доттагIий Советски Союзе бахкар дика хет советски нахан вошал долча шинна а мехкарча халкъаштеи хийтта ца Іеш, уж баккарах цхьатарра боькъонаш йолча халкъаша массаде юкъарча машара цуьхьа леладу боькъонца йола доттагIали барт-цхьоагIои гуш долча Азерча еррригача халкъашта а.

ЯПОНИ США БОАЖ-МОАРЗАГIАНА ЮКЪЕ

Дукха ха йоаццаш Японе премьер-министр Икеда. ВIашагIкхийттача Штаташка вахаро са теданзар японски халкъа. Токийски кепа йоазоно мукIарло ду, японо-американски переговораш еча хана цхьатарра боькъонаш йолаш оагIуьв хиланзар Японе, шийна цхьаккха тайпа гIойле а кхачанзар цунга, кхы а дукхагIа США-на кара а яхар из, яхаш. «Майнити» яхача газета вашингтонски корреспонденто белгалду», дийцараш масса тайпа политически гIемеи дешаш хинна ца Іеш, Японе чура гIулакхаш а хинна хилар. Корреспонденто хоам бу дIахо, американски оагIув «чIоагIа хьашгдолаш» яр июль бетта Японски правительство хувца аьнна оттадаьча дешаца а хьатIадоагIача шера либерально-демократически парте керда председатель хоржаш хургдолча хоржамашца а яхаш.

Переговорий хьажъехьа оттаяьча официальни коммюнике тIара пуш да, Японе «шаргIата дуне» оалаш долча мехкашта юкъеяхарах хьахинна беза мухь японски халкъа ги болла деккхар тIаийца Икеда ший американски партнерга яхачоа дIакараваха хилар. Японе социалистически парте генеральни секретара Эдас нийсхонца аьннача тайпара, вашингтонски переговорий результаташ «духьала я халкъа хьашташта, кIана аьлча из да японо-американски тIема союз дIахо чIоагIъелга, Японски правительство цхьаккха хьисап а доацаш США политикана дIакара йохийтилга».

Американски кепа йоазоно белгалду, Азерча къамий-кортамукъален болама духьала, «Горбаьннача «коммунистически кхерама» духьала Къулбехьен Корея, Къулбехьен Вьетнам, Таиланд санна долча мехкашка а Тайване а Іанцала керте реакционни режимаш хилийтара тIехьа цхьана къовсам лоаттабара лъакъехьа премьер Икеданеи президент Кеннеденеи юкъе барт вIашгIехьбаьнна хилар. Японски правительствана керте латтар раьза хилар Китайски Халкъа Республикаца моастагIал дола США политика чIоагIа кхаллоаттае. Цу доллача хIамаша тешал ду, шоай лоIамера арахьара политика лелаергйоацаш Японе доал ду гIозараш юхадаьнна хилара а цар шоай мехка суверенитет кхерама кIал оттаеш хилара а.

Доазол дехьарча кепа йоазоша деча хоамех, боькъонца аьлча вашингтонски переговораша лаьрхIар цаI дар — американо - японски тIема союз чIоагIъелга. Экономически даькъе США-гара цхьаккха тайпа гIойле якха матанзар японски премьера. Американски оагIоно ши-духьа доацаш хьахьекхар, ший «доллар лорадара» политика ше цIахо хьоргхилар а Японецарча торговлена кIанзалца санна доазув лоаттадергхилар а. Бакъда, итогови коммюнике чакхйоаллача юхье пункт юкъейихьар японо-американски экономически комисси цхьана вIашагIйоллара хьакъехьа. Цхьабакъда, из юкъеяхьар ший тайпа политически никъ болаш да — японо-американски союз тIема гIулакха яь ца Іеш, экономически гIулакхашта а яь я моттийта тIертилга.

Японски халкъах болча дукхача наха хайнад Вашингтонерча переговорий боькъонца дола маIан, уж чIоагIа духьала ба мохк дIахо США хьашташта карабахийтара политикана.

Д. БОЧАРОВ.

СПОРТА ХОАМАШ

Волейболахи баскетболахи ловзача республика чемпиона цIи яккхара тIехьа спортивни яь дIайолаяьй укх деношка вай республикерча маIанаьхеи кхалнаьхеи командаша. Цу яхье дакъа лоацаш я «Урожай», «Буревестник», «Труд», «Спартак», «Локомотив» яхача обществаи командаш.

Хьалхарча дийнахьа «Труд» яхача общества команда «Буревестник» яхача общества командаца ловзарах счет: 65 : 21 а йолаш котъяьннай. ХIаьта «Динамо» яхача общества кхалнаьха баскетбольни команда счет 33 : 19 а йолаш котъяьннай «Локомотива» командаца ловзарах.

Б. ЛЬЯНОВ.

Суда залера

Тунеядцашта таIазар даьд

Шаьла районерча ЗIамитача АтагIа бахача наха вовз Решидов Салман. Цун «Победа» улица тIа тIолла иккха йодаш яйча, гIалат ца воалаш оалар моллагIчо а: «ХIамилг яккха аравьннав Салман». Кхо шу дIадаьлар из иштта лелаш. Новкъосташа аларах а юртсовета депутаташа аларах а Решидовга общественна пайдана бола болх байта маганзар.

Общественна зуламера кхы тайпа никъ пехаб цу района Октябрьское яхача юрта вахача Солтаматов Абдул-Вахида. Юрта Совет дика кьожаш ца хиларах пайда а ийца, 0,75 гектар хургдолаш цIенна гонахьара лаьттa чулаьцад цо. Ах гектара тIа хьажкIаш ювш хиннай, кIаьта вожх юхедиса чутIа сомийн комсийн беш лелаяьй. Шийна ахча мичара ух ца хайтар духьа юкъ-юкъе совхоза отделене балха ухаш хиннав из.

Укх деношка тунеядций дешашка а хьежа, Шаьла района халкъа судо соцам баьб ши шу ха а теха С. Решидови А.-В. Солтаматови республикера юхьчахьа баха дIабахийта аьнна, дIабахача моттиге царга болх а байтаргболаш. С. Решидова автомашина хьаяькхай.

Редактор М. ЛЬЯНОВ.

Тахан кинотеатрашка

Челюскинций цIерахча кинотеатре.

Йоккха зал — «Йовзаш йоаца кхалсаг».

Долалу: 8, 10, 12, 2, 4, 6, 8, 10.

ЗIамига зал № 1 — «Поездаш дIакхийлай машиниста».

Долалу: 8.30, 10.30, 12.30, 2.30, 4.30, 6.30, 8.30, 10.30.

ЗIамига зал № 2 — «Поездаш дIакхийлай машиниста».

Долалу: 9, 11, 1, 3, 5, 7, 9.

ЗIамига зал № 3 — «Чухарцар».

Долалу: 9.30, 11.30, 1.30, 3.30, 5.30, 7.30, 9.30.

РЕДАКЦГ АДРЕС: г. Грозный, Сталина улица, 15. Телефонаш: редактора зам. — 2-07-01; бехкокхама секретарг — 2-45-48, партийни вахарен, экономикан, письмойн отделий — 2-25-72; корректорске — 2-30-91;

АДРЕС РЕДАКЦИИ: г. Грозный, ул. Сталина, 15. Телефоны: зам. редактора — 2-07-01; ответственного секретаря — 2-45-48, отделов партийной жизни, экономики и писем — 2-25-72; корректорской — 2-30-91.

1918 шерарча 11-ча августа цIерах йола типографи, г. Грозный, Революце проспект, 30/3. Типография имени 11 августа 1918 года, г. Грозный, проспект Революции 30/3.

СФ02098. Заказ № 3809.

СЕРДАЛО

4-гIа сагI, 6 июль, 1961 шу.